

*PLAN GOSPODARENJA OTPADOM
ZA RAZDOBLJE OD 2014. DO
2020. GODINE*

OPĆINA SV. FILIP I JAKOV

Studenj, 2014.

Naručitelj: Općina Sv. Filip i Jakov,
Obala Kralja Tomislava 16, Sv. Filip i Jakov 23 207

PREDMET: PLAN GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE SV. FILIP I JAKOV ZA RAZDOBLJE OD 2014. DO 2020. GODINE

OZNAKA DOKUMENTA: RN/2014/0040

IZRAĐIVAČ: DLS d.o.o. Rijeka

VODITELJ IZRADE: Igor Meixner dipl.ing.kem.tehn.

SURADNICI: Marko Karašić dipl.ing.stro.
Domagoj Krišković dipl.ing.preh.tehn.
Branko Markota dipl.ing.brodogr.
Daniela Krajina dipl.ing.biol.-ekol.
Goranka Alićajić dipl.ing.građ.
Ivana Dubovečak dipl.ing.biol.-ekol.

DATUM IZRADE: Studeni, 2014.

DATUM REVIZIJE

M.P.

Ovaj dokument u cijelom svom sadržaju predstavlja vlasništvo Općine Sv. Filip i Jakov, te je zabranjeno kopiranje, umnožavanje ili pak objavljivanje u bilo kojem obliku osim zakonski propisanog bez prethodne pismene suglasnosti odgovorne osobe Općine Sv. Filip i Jakov.

Zabranjeno je umnožavanje ovog dokumenta ili njegovog dijela u bilo kojem obliku i na bilo koji način bez prethodne suglasnosti ovlaštene osobe tvrtke DLS d.o.o. Rijeka.

SADRŽAJ

1. UVOD.....	9
1.1. OKVIR POLITIKE GOSPODARENJA OTPADOM RH.....	9
1.1.1. INSTITUCIONALNI OKVIR	11
1.1.2. CJELOVIT SUSTAV GOSPODARENJA OTPADOM	14
1.1.3. OBVEZE JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE	16
1.1.4. SVRHA I OPSEG PLANA GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE SV. FILIP I JAKOV.....	21
1.2. OKVIR EUROPSKE POLITIKE GOSPODARENJA OTPADOM	22
<u>2. ANALIZA, TE OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE SV. FILIP I JAKOV UKLJUČUJUĆI OSTVARIVANJE CILJEVA.....</u>	<u>25</u>
2.1. OSNOVNI PODACI O OPĆINI SV. FILIP I JAKOV.....	25
2.2. ANALIZA I OCJENA POSTOJEĆEG STANJA U SUSTAVU GOSPODARENJA OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE SV. FILIP I JAKOV UKLJUČUJUĆI OSTVARIVANJE CILJEVA	26
2.2.1. ANALIZA STANJA	26
2.2.2. OCJENA STANJA	29
2.2.3. DEFINIRANJE CILJEVA	29
2.3. ANALIZA POTREBA U SUSTAVU GOSPODARENJA OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE SV. FILIP I JAKOV	29
<u>3. PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA, ODLAGANJU KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG OTPADA TE OSTVARIVANJU CILJEVA.....</u>	<u>34</u>
3.1. UTVRĐIVANJE KVALITATIVNIH I KVANTITATIVNIH SVOJSTAVA KOMUNALNOG OTPADA	34
3.2. VRSTE I KOLIČINE PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA I ODLOŽENOG KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG OTPADA	37
3.3. ODLAGANJE OTPADA.....	41
3.4. PROJEKCIJA OČEKIVANIH KOLIČINA OTPADA ZA PERIOD OBUHVATA PLANA I OSTVARIVANJE CILJEVA.....	41
<u>4. PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM TE STATUSU SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM.....</u>	<u>44</u>
4.1. PODACI O POSTOJEĆIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM	44
4.2. PODACI O PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM	44
4.3. STATUS SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM	47
<u>5. PODACI O LOKACIJAMA ODBAČENOG OTPADA I NJHOVOM UKLANJANJU .....</u>	<u>48</u>

<u>6. MJERE POTREBNE ZA OSTVARIVANJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA, UKLJUČUJUĆI IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA.....</u>	<u>56</u>
6.1. IZOBRAZNO INFORMATIVNE AKTIVNOSTI	58
6.2. AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA	59
<u>7. OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA .....</u>	<u>61</u>
<u>8. MJERE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA .....</u>	<u>62</u>
<u>9. MJERE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA I PLASTIKE TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA .</u> <u>.....</u>	<u>63</u>
<u>10. POPIS PROJEKATA VAŽNIH ZA PROVEDBU ODREDBI PLANA.....</u>	<u>64</u>
<u>11. ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINA FINACIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM.....</u>	<u>65</u>
<u>12. ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA.....</u>	<u>69</u>
<u>13. POPIS PRIMIJEJENIH ZAKONA, PRAVILNIKA I DOKUMENTACIJE.....</u>	<u>71</u>
<u>14. OVLAŠTENJE .....</u>	<u>72</u>

KRATICE – POJAŠNENJE

AZO	AGENCIJA ZA ZAŠTITU OKOLIŠA
CGO	CENTAR ZA GOSPODARENJE OTPADOM
EE otpad	ELEKTRIČNA I ELEKTRONIČKA OPREMA
EU	EUROPSKA UNIJA
JLS	JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE
MBO	MEHANIČKO – BIOLOŠKA OBRADA
MZOIP	MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I PRIRODE
NN	NARODNE NOVINE
PET	POLIETILEN TEREFTALAT
PGO	PLAN GOSPODARENJA OTPADOM JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE
PPU	PROSTORNI PLAN UREĐENJA
RD	RECIKLAŽNO DVORIŠTE
RH	REPUBLIKA HRVATSKA
ZO	ZAŠTITA OKOLIŠA
ZoOGO	ZAKON O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM (NN 94/13)

KLJUČNI POJMOVI – POJAŠNJENJE

BIORAZGRADIVI KOMUNALNI OTPAD JE OTPAD NASTAO U KUĆANSTVU I OTPAD KOJI JE PO PRIRODI I SASTAVU SLIČAN OTPADU IZ KUĆANSTVA, OSIM PROIZVODNOG OTPADA I OTPADA IZ POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA, A KOJI U SVOM SASTAVU SADRŽI BIOLOŠKI RAZGRADIVI OTPAD.

CENTAR ZA GOSPODARENJE OTPADOM JE SKLOP VIŠE MEĐUSOBNO FUNKCIONALNO I/ILI TEHNOLOŠKI POVEZANIH GRAĐEVINA I UREĐAJA ZA OBRADU KOMUNALNOG OTPADA.

DIVLJE ODLAGALIŠTE JE ODLAGALIŠTE NA KOJE NEKO NASELJE, SKUPINA DOMAĆINSTAVA ILI POJEDINA DOMAĆINSTVA UNUTAR NEKE OPĆINE ILI GRADA ODLAŽU SVOJ OTPAD NA NEKONTROLIRAN NAČIN.

GOSPODARENJE OTPADOM SU DJELATNOSTI SAKUPLJANJA, PRIJEVOZA, OPORABE I ZBRINJAVANJA I DRUGE OBRADU OTPADA, UKLJUČUJUĆI NADZOR NAD TIM POSTUPCIMA TE NADZOR I MJERE KOJE SE PROVODE NA LOKACIJAMA NAKON ZBRINJAVANJA OTPADA, TE RADNJE KOJE PODUZIMAJU TRGOVAC OTPADOM ILI POSREDNIK.

GRAĐEVINA ZA GOSPODARENJE OTPADOM JE GRAĐEVINA ZA SAKUPLJANJE OTPADA (SKLADIŠTE OTPADA, PRETOVARNA STANICA I RECIKLAŽNO DVORIŠTE), GRAĐEVINA ZA OBRADU OTPADA I CENTAR ZA GOSPODARENJE OTPADOM. NE SMATRA SE GRAĐEVINOM ZA GOSPODARENJE OTPADOM GRAĐEVINA DRUGE NAMJENE U KOJOJ SE OBAVLJA DJELATNOST OPORABE OTPADA.

GRAĐEVNI OTPAD JE OTPAD NASTAO PRILIKOM GRADNJE GRAĐEVINA, REKONSTRUKCIJE, UKLANJANJA I ODRŽAVANJA POSTOJEĆIH GRAĐEVINA, TE OTPAD NASTAO OD ISKOPANOG MATERIJALA, KOJI SE NE MOŽE BEZ PRETHODNE OPORABE KORISTITI ZA GRAĐENJE GRAĐEVINE ZBOG KOJEG GRAĐENJA JE NASTAO.

INERTNI OTPAD JEST OTPAD KOJI NE PODLIJEŽE ZNAČAJNIM FIZIKALNIM KEMIJSKIM I/ILI BIOLOŠKIM PROMJENAMA.

KRUPNI (GLOMAZNI) KOMUNALNI OTPAD JE PREDMET ILI TVAR KOJU JE ZBOG ZAPREMINE I/ILI MASE NEPRIKLADNO PRIKUPLJATI U SKLOPU USLUGE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I ODREĐEN JE NAPUTKOM IZ ČLANKA 29. STAVKA 11., ZAKONA O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM (NN 94/13).

KOMUNALNI OTPAD JE OTPAD NASTAO U KUĆANSTVU I OTPAD KOJI JE PO PRIRODI I SASTAVU SLIČAN OTPADU IZ KUĆANSTVA, OSIM PROIZVODNOG OTPADA I OTPADA IZ POLJOPRIVREDE I ŠUMARSTVA.

MIJEŠANI KOMUNALNI OTPAD JE OTPAD IZ KUĆANSTAVA I OTPAD IZ TRGOVINA, INDUSTRIJE I IZ USTANOVA KOJI JE PO SVOJSTVIMA I SASTAVU SLIČAN OTPADU IZ KUĆANSTAVA, IZ KOJEG POSEBNIM POSTUPKOM NISU IZDOJENI POJEDINI MATERIJALI (KAO ŠTO JE PAPIR, STAKLO I DR.) TE JE U KATALOGU OTPADA OZNAČEN KAO 20 03 01.

OBRADA OTPADA SU POSTUPCI OPORABE ILI ZBRINJAVANJA I POSTUPCI PRIPREME PRIJE OPORABE ILI ZBRINJAVANJA.

ODLAGALIŠTE OTPADA JE GRAĐEVINA NAMIJENJENA ODLAGANJU OTPADA NA POVRŠINU ILI POD ZEMLJU (PODZEMNO ODLAGALIŠTE), UKLJUČUJUĆI:

- A. INTERNO ODLAGALIŠTE OTPADA NA KOJEM PROIZVOĐAČ ODLAŽE SVOJ OTPAD NA SAMOM MJESTU PROIZVODNJE,
- B. ODLAGALIŠTE OTPADA ILI NJEGOV DIO KOJI SE MOŽE KORISTITI ZA PRIVREMENO SKLADIŠTENJE OTPADA (NPR. ZA RAZDOBLJE DUŽE OD JEDNE GODINE),

C. ISKORIŠTENE POVRŠINSKE KOPOVE ILI NJIHOVE DIJELOVE NASTALE RUDARSKOM EKSPLOATACIJOM I/ILI ISTRAŽIVANJEM POGODNE ZA ODLAGANJE OTPADA.

ODVOJENO SAKUPLJANJE JE SAKUPLJANJE OTPADA NA NAČIN DA SE OTPAD ODVAJA PREMA NJEGOVOJ VRSTI I SVOJSTVIMA KAKO BI SE OLAKŠALA OBRADA I SAČUVALA VRIJEDNA SVOJSTVA OTPADA.

OKOLIŠ JE PRIRODNO OKRUŽENJE: ZRAK, TLO, VODA, KLIMA, BILJNI I ŽIVOTINJSKI SVIJET U UKUPNOSTI UZAJAMNOG DJELOVANJA I KULTURNA BAŠTINA KAO DIO OKRUŽENJA KOJEG JE STVORIO ČOVJEK.

ONEČIŠĆAVANJE OKOLIŠA JE PROMJENA STANJA OKOLIŠA KOJA JE POSLJEDICA ŠETNOG DJELOVANJA, ILI IZOSTANKA POTREBNOG DJELOVANJA, ISPUŠTANJA, UNOŠENJA ILI ODLAGANJA ŠTETNIH TVARI, ISPUŠTANJA ENERGIJE I UTJECAJA DRUGIH ZAHVATA I POJAVA NEPOVOLJNIH PO OKOLIŠ.

ONEČIŠĆIVAČ JE SVAKA PRAVNA ILI FIZIČKA OSOBA ČIJE DJELOVANJE POSREDNO ILI NEPOSREDNO UZROKUJE ONEČIŠĆAVANJE OKOLIŠA.

OPASNI OTPAD JE OTPAD KOJI POSJEDUJE JEDNO ILI VIŠE OPASNIH SVOJSTAVA ODREĐENIH DODATKOM III. ZAKONA O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM (NN 94/13).

OPORABA OTPADA JE SVAKI POSTUPAK ČIJI JE GLAVNI REZULTAT UPORABA OTPADA U KORISNE SVRHE KADA OTPAD ZAMJENJUJE DRUGE MATERIJALE KOJE BI INAČE TREBALO UPORABITI ZA TU SVRHU ILI OTPAD KOJI SE PRIPREMA KAKO BI ISPUNIO TU SVRHU, U TVORNICI ILI U ŠIREM GOSPODARSKOM SMISLU. U DODATKU II. ZAKONA O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM (NN 94/13) SADRŽAN JE POPIS POSTUPAKA OPORABE KOJI NE ISKLJUČUJE DRUGE MOGUĆE POSTUPKE OPORABE.

OTPAD JE SVAKA TVAR ILI PREDMET KOJI POSJEDNIK ODBACUJE, NAMJERAVA ILI MORA ODBACITI. OTPADOM SE SMATRA I SVAKI PREDMET I TVAR ČIJE SU SAKUPLJANJE, PRIJEVOZ I OBRADA NUŽNI U SVRHU ZAŠTITE JAVNOG INTERESA.

POSTUPCI GOSPODARENJA OTPADOM SU: SAKUPLJANJE OTPADA, INTERVENTNO SAKUPLJANJE OTPADA, PRIPREMA ZA PONOVDNU UPORABU, PRIPREMA PRIJE OPORABE I ZBRINJAVANJA, POSTUPCI OPORABE I ZBRINJAVANJA, TRGOVANJE OTPADOM, POSREDOVANJE U GOSPODARENJU OTPADOM, PRIJEVOZ OTPADA, ENERGETSKA OPORABA ODREĐENOG OTPADA, SAKUPLJANJE OTPADA U RECIKLAŽNO DVORIŠTE I PRIVREMENO SKLADIŠTENJE VLASTITOG PROIZVODNOG OTPADA.

PRETOVARNA STANICA (TRANSFER STANICA) JE GRAĐEVINA ZA SKLADIŠTENJE, PRIPREMU I PRETOVAR OTPADA NAMIJENJENOG PRIJEVOZU PREMA MJESTU NJEGOVE OPORABE ILI ZBRINJAVANJA.

PROBLEMATIČNI OTPAD JE OPASNI OTPAD IZ PODGRUPE 20 01 KATALOGA OTPADA KOJI UOBIČAJENO NASTAJE U KUĆANSTVU TE OPASNI OTPAD KOJI JE PO SVOJSTVIMA, SASTAVU I KOLIČINI USPOREDIV S OPASNIM OTPADOM KOJI UOBIČAJENO NASTAJE U KUĆANSTVU PRI ČEMU SE PROBLEMATIČNIM OTPADOM SMATRA SVE DOK SE NALAZI KOD PROIZVOĐAČA TOG OTPADA.

RECIKLAŽNO DVORIŠTE JE NADZIRANI OGRAĐENI PROSTOR NAMIJENJEN ODVOJENOM PRIKUPLJANJU I PRIVREMENOM SKLADIŠTENJU MANJIH KOLIČINA POSEBNIH VRSTA OTPADA.

RECIKLIRANJE JE SVAKI POSTUPAK OPORABE, UKLJUČUJUĆI PONOVDNU PRERADU ORGANSKOG MATERIJALA, KOJIM SE OTPADNI MATERIJALI PRERAĐUJU U PROIZVODE, MATERIJALE ILI TVARI ZA IZVORNU ILI DRUGU SVRHU OSIM UPORABE OTPADA U ENERGETSKE SVRHE, ODNOSNO PRERADE U MATERIJAL KOJI SE KORISTI KAO GORIVO ILI MATERIJAL ZA ZATRPAVANJE.

SANACIJA ONEČIŠĆENOG TLA JE SKUP AKTIVNOSTI I RADOVA RADI UKLANJANJA POSLJEDICA ONEČIŠĆENJA TLA OTPADOM KOJIMA SE VRAĆAJU, AKO JE TO MOGUĆE, PRIRODNA SVOJSTVA TLA ILI SE TLO PRIPREMA ZA NOVU NAMJENU.

SAKUPLJANJE OTPADA JE PRIKUPLJANJE OTPADA, UKLJUČUJUĆI PRETHODNO RAZVRSTAVANJE OTPADA I SKLADIŠTENJE OTPADA U SVRHU PRIJEVOZA NA OBRADU.

SPRJEČAVANJE NASTANKA OTPADA SU MJERE PODUZETE PRIJE NEGO LI JE TVAR, MATERIJAL ILI PROIZVOD POSTAO OTPAD, A KOJIMA SE SMANJUJU:

- A) KOLIČINE OTPADA UKLJUČUJUĆI PONOVNU UPORABU PROIZVODA ILI PRODUŽENJE ŽIVOTNOG VIJEKA PROIZVODA,
- B) ŠTETAN UČINAK OTPADA NA OKOLIŠ I ZDRAVLJE LJUDI ILI
- C) SADRŽAJ ŠTETNIH TVARI U MATERIJALIMA I PROIZVODIMA.

ZBRINJAVANJE OTPADA JE SVAKI POSTUPAK KOJI NIJE OPORABA OTPADA, UKLJUČUJUĆI SLUČAJ KAD POSTUPAK KAO SEKUNDARNU POSLJEDICU IMA OBNOVU TVARI ILI ENERGIJE. U DODATKU I. ZAKONA O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM (NN 94/13) SADRŽAN JE POPIS POSTUPAKA ZBRINJAVANJA KOJI NE ISKLJUČUJE DRUGE MOGUĆE POSTUPKE ZBRINJAVANJA OTPADA.

1. UVOD

1.1. OKVIR POLITIKE GOSPODARENJA OTPADOM RH

Suvremeno gospodarenje otpadom čini skup aktivnosti, odluka i mjera usmjerenih na sprječavanje nastanka otpada, smanjivanje količina otpada i/ili njegovoga štetnog utjecaja na okoliš; zatim skupljanje, prijevoz, uporaba, zbrinjavanje i druge djelatnosti u svezi s otpadom te nadzor nad tim djelatnostima i skrb za odlagališta koja su zatvorena na gospodarski učinkovit i po okoliš prihvatljiv način. Sve navedeno treba biti napravljeno tako da se ljudsko zdravlje ne dovede u opasnost, a također se ne smiju koristiti postupci i načini koji mogu naštetiti okolišu. Republika Hrvatska mora smanjiti količinu otpada koju proizvodi, a s postojećim tokovima otpada održivo gospodariti.

Za razliku od Zakona o otpadu (NN 178/04, 153/05, 111/06, 110/07, 60/08, 87/09), novi zakon kojim se to područje uređuje nazvan je Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) (u nastavku ZoOGO) i njime bi se ono u cijelosti trebalo uskladiti s europskom pravnom stečevinom, što znači usvajanje europskih standarda u cjelokupnom području zaštite okoliša koje se odnosi na otpad. Donio ga je Hrvatski sabor na sjednici koja je održana 15.7.2013. godine i njime se utvrđuju mjere za sprječavanje ili smanjenje štetnog djelovanja otpada na ljudsko zdravlje i okoliš tako da se njegove količine u nastanku i/ili proizvodnji smanjuju te se uređuje gospodarenje otpadom bez uporabe rizičnih postupaka po ljudsko zdravlje i okoliš, uz iskorištavanje vrijednih svojstava otpada. Odredbe ZoOGO utvrđuju sustav gospodarenja otpadom, uključujući red prvenstva, načela, ciljeve i način gospodarenja, strateške i programske dokumente u gospodarenju otpadom te nadležnosti i obveze pri tome, a zatim i lokacije i građevine za gospodarenje otpadom, djelatnosti gospodarenja otpadom, prekogranični promet otpada, informacijski sustav gospodarenja otpadom te upravni i inspekcijski nadzor nad gospodarenjem otpadom. Kako je spomenuto, njime se u hrvatski pravni poredak prenose više direktiva Europske unije iz područja otpada i gospodarenja njime te utvrđuje okvir za provođenje više europskih uredbi i odluka:

- Direktiva 2008/98/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća o otpadu i ukidanju određenih direktiva (SL L 312, 22.11.2008.)
- Direktiva 2010/75/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća o industrijskim emisijama (integrirano sprječavanje i kontrola onečišćenja) (SL L 334, 17.12.2010.)
- Direktiva Vijeća 1999/31/EZ o odlaganju otpada (SL L 182, 16.7.1999.)
- Direktiva 2009/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o geološkom skladištenju ugljikovog dioksida i o izmjenama i dopunama Direktive Vijeća 85/337/EEZ, Direktiva Europskoga parlamenta i Vijeća 2006/60/EZ, 2001/80/EZ, 2004/35/EZ, 2006/12/EZ, 2008/1/EZ i Uredbe (EZ-e) br. 1013/2006 (SL L 140, 5.6.2009.)
- Direktiva 2006/66/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. rujna, 2006. o baterijama i akumulatorima i otpadnim baterijama i akumulatorima kojom se ukida Direktiva 91/157/EEZ (SL L 266, 26.9.2006.)
- Direktiva 2004/12/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 11. veljače, 2004. koja izmjenjuje i dopunjuje Direktivu 94/62/EZ o ambalaži i ambalažnom otpadu (SL L 047 18.02.2004.)

- Direktiva 2000/53/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 18. rujna, 2000. o otpadnim vozilima (SL L 269, 21.10.2000.)
- Direktiva 2012/19/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja, 2012. o otpadnoj električnoj i elektroničkoj opremi (OEEO) (SL L 197, 24.7.2012.).

Osim u Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13), temelji politike gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj sadržani su unutar:

- Strategije gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05), koja je sastavni dio Nacionalne strategije zaštite okoliša Republike Hrvatske (NN 46/02),
- Plana gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007. – 2015. godine (NN 85/07, 126/10 i 31/11),

te uredbi, pravilnika i međunarodnih ugovora:

- Uredba o kategorijama, vrstama i klasifikaciji otpada s katalogom otpada i listom opasnog otpada (NN 50/05, 39/09),
- Pravilnik o ambalaži i ambalažnom otpadu (NN 97/05, 115/05, 81/08, 31/09, 156/09, 38/10, 10/11, 81/11, 126/11, 38/13, 86/13)
- Odluka o uvjetima označavanja ambalaže (NN 155/05, 24/06, 28/06),
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim gumama (NN 40/06, 31/09, 156/09, 111/11, 86/13),
- Pravilnik o mjerilima, postupku i načinu određivanja iznosa naknade vlasnicima nekretnina i jedinicama lokalne samouprave (NN 59/06, 109/12),
- Odluka o dopuštenoj količini otpadnih guma koje se može koristiti u energetske svrhe u 2006. godini (NN 64/06),
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim uljima (NN 124/06, 121/08, 31/09, 156/09, 91/11, 45/12, 86/13),
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima (NN 133/06, 31/09, 156/09, 45/12, 86/13),
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim vozilima (NN 136/06, 31/09, 156/09, 53/12, 86/13, 91/13),
- Odluka o dopuštenoj količini otpadnih guma koje se može koristiti u energetske svrhe u 2007. godini (NN 36/07),
- Pravilnik o načinu i postupcima gospodarenja otpadom koji sadrži azbest (NN 42/07),
- Pravilnik o načinima i uvjetima termičke obrade otpada (NN 45/07),
- Pravilnik o gospodarenju medicinskim otpadom (NN 72/07),
- Pravilnik o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada (NN 117/07, 111/11, 17/13, 62/13),
- Pravilnik o gospodarenju građevnim otpadom (NN 38/08),
- Pravilnik o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi (NN 38/08),
- Pravilnik o gospodarenju otpadom iz proizvodnje titan-dioksida (NN 70/08),

- Naputak o postupanju s otpadom koji sadrži azbest (NN 89/08),
- Pravilnik o gospodarenju otpadom od istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina (NN 128/08),
- Odluka o postupanju Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost za provedbu mjera radi unaprjeđenja sustava gospodarenja otpadom koji sadrži azbest (NN 58/11),
- Uredba o graničnim prijelazima na području Republike Hrvatske preko kojih je dopušten uvoz otpada u Europsku uniju i izvoz otpada iz Europske unije (NN 6/14),
- Pravilnik o gospodarenju otpadom (NN 23/14, 51/14),
- Pravilnik o gospodarenju otpadom električnom i elektroničkom opremom (NN 42/14, 48/14, 107/14),
- Pravilnik o gospodarenju polikloriranim bifenilima i polikloriranim terfenilima (NN 103/14),
- Konvencija o nadzoru prekograničnog prometa opasnog otpada i njegovu odlaganju (Basel 1992.) - Konvencija je objavljena u NN 3/94, a primjena iste na Republiku Hrvatsku stupila je na snagu 07. kolovoza 1994.

1.1.1. INSTITUCIONALNI OKVIR

Zakonskim propisima na snazi, gospodarenje otpadom uključeno je u sve razine uprave (nacionalna, regionalna, lokalna, mjesna), gotovo sva područja gospodarstva – od proizvodnje, potrošnje i svakodnevnog života te uključuje velik broj raznovrsnih sudionika.

Sudionici u sustavu gospodarenja otpadom i njihove najvažnije zadaće koje proizlaze iz zakonskih propisa prikazani su sljedećom shemom:

A) UPRAVNE STRUKTURE

Državna razina

Hrvatski sabor:

- Donošenje Zakona o održivom gospodarenju otpadom i drugih relevantnih propisa
- Donošenje Strategije gospodarenja otpadom

Saborski odbori:

- Davanje mišljenja o pojedinim zakonima i dokumentima

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode:

- Priprema novog zakonodavstva
- Priprema novih standarda
- Priprema strategije gospodarenja otpadom i plana gospodarenja otpadom RH
- Donošenje provedbenih propisa
- Priprema izvješća o stanju okoliša i programa zaštite okoliša
- Odobravanje zahtjeva na temelju procjena utjecaja na okoliš
- Izdavanje dozvola za gospodarenje otpadom (osim za odlagališta inertnog otpada)
- Inspekcija i nadzor nad provedbom zakona i podzakonskih akata
- Gospodarenje opasnim otpadom (provedba mjera)
- Nadzor nad AZO-om i FZOEU-om

Državni zavod za mjeriteljstvo i Hrvatska akreditacijska agencija:

- Akreditacija ispitnih laboratorija
- Standardizacija oznaka
- Standardizacija pojmova u području gospodarenja otpadom
- Izdavanje odgovarajućih normi

Vlada Republike Hrvatske:

- Donošenje Plana gospodarenja otpadom
- Donošenje uredbi
- Određivanje načelnog rasporeda budućih lokacija građevina za gospodarenje otpadom (CGO, pretovarne stanice, postrojenja za TO, odlagališta opasnog neopasnog i inertnog otpada)
- osiguranje gradnje građevina za gospodarenje otpadom od državnog značaja (CGO, spalionica otpada, odlagalište opasnog otpada)

Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost:

- Ubiranje naknada (naknade za vozila na motorni pogon, onečišćavanje zraka oksidima sumpora i dušika i ugljikovim dioksidom, opterećenje okoliša opasnim i neopasnim tehnološkim (industrijskim otpadom)
- Financiranje projekata i određivanje uvjeta za dodjelu sredstava (sanacija odlagališta otpada, poticanje izbjegavanja i smanjivanja nastajanja otpada, obrada otpada i iskorištavanje vrijednih svojstava otpada, poticanje čistije proizvodnje i izbjegavanje emisija u proizvodnim procesima)

Agencija za zaštitu okoliša (AZO):

- Priprema izvješća o gospodarenju otpadom u okviru izvješća o stanju okoliša
- Razvoj i koordinacija jedinstvenog informacijskog sustava zaštite okoliša (ISZO)
- Razvoj pokazatelja za praćenje stanja na području otpada, određivanje i izrada prioritarnog seta pokazatelja
- Suradnja s Europskom agencijom za okoliš
- Vodi Registar onečišćenja okoliša
- Potrebna je prijava svih subjekata s područja općine koji su proizvođači/skupljači/oporabitelji otpada

Regionalna razina

Županijske vlasti:

- Dostavljanje godišnjih izvješća o provedbi Plana gospodarenja otpadom RH i objedinjenih izvješća JLS Ministarstvu zaštite okoliša i Agenciji zaštite okoliša i objavljivanje u službenom glasilu i na mrežnim stranicama
- Izdavanje prethodne suglasnosti na Plan gospodarenja otpadom JLS
- Određivanje lokacije građevina za gospodarenje otpadom u dokumentima prostornog uređenja (kazeta za zbrinjavanje azbesta, odlagališta neopasnog i inertnog otpada)
- Osiguranje gradnje građevina za gospodarenje otpadom od županijskog značaja (odlagališta neopasnog i inertnog otpada, kazete za zbrinjavanje azbestnog otpada)
- Osnivanje trgovačkog društva za obavljanje poslova vezanih za CGO
- Određivanje načelnih lokacija za pretovarne stanice iz mreže pretovarnih stanica utvrđenih Planom
- Izrada popisa obveznika izrade Plana gospodarenja otpadom proizvođača otpada i popisa obveznika koji su izradili taj plan
- Osiguranje uklanjanja, odnosno zbrinjavanja i/ili uporabe u primjerenom roku otpada odbačenog izvan građevine za zbrinjavanje otpada ako JLS to nije izvršila

Lokalne vlasti:

- Izrada Planova gospodarenja otpadom i određivanje lokacija građevina za gospodarenje otpadom (reciklažna dvorišta, pretovarne stanice, sortirnice) u prostornim planovima
- Provesti valorizaciju postojećih lokacija građevina za gospodarenje otpadom sukladno propisima iz prostornog uređenja
- Provedba mjera za gospodarenje miješanim komunalnim otpadom, biorazgradivim otpadom, otpadnim papirom, metalom, staklom plastikom, tekstilom, krupnim (glomaznim) otpadom i problematičnim otpadom
- Sudjelovati u odvojenom skupljanju posebnih kategorija otpada
- Sprečavanje odbacivanja otpada i uklanjanje tako odbačenog otpada
- Provedba izobrazno – informativnih aktivnosti
- Osiguranje mogućnosti provedbe akcija prikupljanja otpada
- Donošenje općih akata kojima se uređuju/utvrđuju:
  - način pružanja javne usluge prikupljanja miješanog i biorazgradivog otpada
  - odobrenje obavljanja javne usluge odnosno davanje koncesije program gradnje građevina za gospodarenje otpadom
  - plaćanje naknade u skladu s programom gradnje građevina za gospodarenje otpadom
  - način provedbe mjera za sprečavanje odbacivanja otpada i mjera uklanjanja odbačenog otpada
  - obračun troškova javne usluge sukladno načelu "onečišćivač plaća"
- Davanje suglasnosti na cijenu javne usluge
- Izrada i dostava nadležnom županijskom uredu godišnjih izvješća o provedbi Plana
- Usklađivanje odluke o komunalnom redu s odredbama ZoOGO i uredbе o gospodarenju komunalnim otpadom

Ostali sudionici

Proizvođači i uvoznici proizvoda i otpada:

- Pravne i fizičke osobe aktivnošću kojih nastaje otpad (kućanstva, gospodarstvo, javni sektor) sudjeluju u sustavu gospodarenja otpadom na razini države, jedinice regionalne i lokalne samouprave ovisno o načinu i stupnju organiziranosti te znanju, svijesti i informiranosti
- Dostavljanje planova gospodarenja otpadom nadležnom tijelu
- Dostavljanje podataka odgovarajućim tijelima

Tvrtke:

- Prikupljanje i prijevoz otpada te upravljanje građevinama i postrojenjima za gospodarenje otpadom
- Dostavljanje podataka odgovarajućim tijelima

Konzultantske tvrtke, strukovne organizacije i udruge:

- Provođenje aktivnosti kojima se unapređuju praksa, svijest, informiranost i potiče sudjelovanje

1.1.2. CJELOVIT SUSTAV GOSPODARENJA OTPADOM

Strategijom gospodarenja otpadom RH iz 2005. godine uređeno je gospodarenje različitim vrstama otpada na teritoriju RH, od njegova nastanka do konačnog zbrinjavanja, s osnovnim ciljem uspostave cjelovitog sustava gospodarenja otpadom koji će biti organiziran u skladu s postojećim europskim zahtjevima i standardima.

Cjeloviti sustav gospodarenja otpadom predstavlja komplementarnu primjenu različitih postupaka gospodarenja otpadom radi sigurnog i djelotvornog upravljanja tokovima otpada.

Polazeći od ocjene stanja te vizije o primjerenom sustavu gospodarenja otpadom, Strategijom su definirani ciljevi i predložene mjere za njihovo postupno ostvarivanje do 2025. godine. Ciljevi cjelovitog sustava gospodarenja otpadom su, u najvećoj mogućoj mjeri:

- smanjivanje količina otpada koji nastaje;
- smanjivanje količina otpada koji se odlaže na odlagališta tijekom primarnog odvajanja korisnog otpada;
- smanjivanje udjela biorazgradivog otpada u odloženom komunalnom otpadu;
- smanjivanje negativnog utjecaja odloženog otpada na okoliš, klimu i ljudsko zdravlje;
- gospodarenje proizvedenim otpadom na principima održivog razvoja;
- energetska iskorištavanje otpada za proizvodnju energije.

Na temelju ciljeva i mjera Strategijom je predložen koncept gospodarenja otpadom IVO (Izbjegavanje – Vrednovanje – Odlaganje).

Osnovni smisao IVO koncepta je smanjivanje količina otpada koji će se trajno odložiti i koji će biti inertan kako bi što manje ugrožavao okoliš, klimu i ljudsko zdravlje.

Ovaj koncept primjenjiv je na sve tokove otpada i svodi se na tri osnovne faze:

- izbjegavanje nastanka otpada, što rezultira maksimalnim smanjivanjem količine i opasnih svojstava neizbježnog otpada na mjestu nastanka;
- vrednovanje/oporaba neizbježnog otpada ima zadaću iskoristiti materijalna i energetska svojstva otpada za proizvodnju sekundarnih sirovina i energije u granicama tehničkih mogućnosti te ekoloških i ekonomskih dobiti;
- odlaganje ostatnog otpada.

Okvirnom direktivom o otpadu (2008/98/EC) uveden je red prvenstva (hijerarhijski pristup) u gospodarenju otpadom definiran u 5. koraka kako slijedi:

1. sprječavanje nastanka otpada,
2. priprema za ponovnu uporabu,
3. recikliranje,
4. drugi postupci uporabe npr. energetska uporaba i
5. zbrinjavanje otpada.

Direktiva je prenesena u hrvatsko zakonodavstvo kroz Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13). U svrhu sprečavanja nastanka otpada, prilikom definiranja mjera i

postupaka gospodarenja otpadom, Zakonom je propisano poštivanje reda prvenstva gospodarenja otpadom. Drugim riječima, kod izbora najboljih rješenja prvenstvo imaju ona koja nude najbolji ishod za okoliš. Ona koja omogućavaju sprečavanje nastanka otpada najbolji su izbor, a ako se nastajanje otpada ne može izbjeći niti smanjiti, otpad se mora ponovno koristiti, reciklirati i/ili oporabiti. Trajno odlaganje predstavlja zadnji izbor.

Slika 1: Shematski prikaz prvenstvenog reda gospodarenja otpadom¹

Nadalje, sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom, sve aktivnosti, odluke i mjere u gospodarenju otpadom moraju biti utemeljene na uvažavanju načela zaštite okoliša, poštovanju načela međunarodnog prava zaštite okoliša, uvažavanju znanstvenih spoznaja i najbolje svjetske prakse. Posebno se ističu sljedeća načela:

1. »načelo onečišivač plaća« – proizvođač otpada, prethodni posjednik otpada, odnosno posjednik otpada snosi troškove mjera gospodarenja otpadom, te je financijski odgovoran za provedbu sanacijskih mjera zbog štete koju je prouzročio ili bi je mogao prouzročiti otpad;
2. »načelo blizine« – obrada otpada mora se obavljati u najbližoj odgovarajućoj građevini ili uređaju u odnosu na mjesto nastanka otpada, uzimajući u obzir gospodarsku učinkovitost i prihvatljivost za okoliš;
3. »načelo samodostatnosti« – gospodarenje otpadom će se obavljati na samodostatan način omogućavajući neovisno ostvarivanje propisanih ciljeva na razini države, a uzimajući pri tom u obzir zemljopisne okolnosti ili potrebu za posebnim građevinama za posebne kategorije otpada;
4. »načelo sljedivosti« – utvrđivanje porijekla otpada s obzirom na proizvod, ambalažu i proizvođača tog proizvoda kao i posjed tog otpada uključujući i obradu.

Značenje odredbi koje propisuju načela nije samo u tome što ona čine osnovu cjelokupnog sustava gospodarenja otpadom, već se njihovo značenje ogleda u strogom pridržavanju tih načela od faze proizvodnje otpada do odlaganja. Obveznici primjene Zakona u svojim aktivnostima a i poduzimanju mjera odgovorni su za njihovo ostvarenje.

¹ Odstupanje od prvenstvenog reda gospodarenja otpadom opravdano je u slučajevima poduzimanja mjera koje imaju najbolji ishod za okoliš i zasnivaju se na razmatranju životnog ciklusa o ukupnim utjecajima pri nastanku i gospodarenju posebnim kategorijama otpada kada je to propisano posebnim propisom.

1.1.3. OBVEZE JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE

Sve do 90-ih godina prošlog stoljeća u RH, bila je uobičajena pojava nekontroliranog odlaganja otpada što je predstavljalo značajan problem neodrživog gospodarenje otpadom, a rezultiralo je negativnim utjecajem na sve sastavnice okoliša.

Ovakvo stanje je potaknulo sve nadležne institucije u RH na određenje i promjenu ponašanja u smjeru izgradnje primjerenijeg sustava gospodarenja otpadom, što je rezultiralo donošenjem ključnih dokumenata za planiranje i provođenje sustavnih aktivnosti u području gospodarenja otpadom. Tako je, temeljem Zakona o otpadu, Hrvatski sabor 14. listopada, 2005. donio Strategiju gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05).

S obzirom da se do danas po pitanju primarne selekcije otpada nije učinilo mnogo, novim ZoOGO dodatno se precizirala obveza primarne selekcije, jasnije definirale obveze gradova i općina, razrađeni mehanizmi kontrole provedbe zakonskih obveza te se znatno postrožila mogućnost sankcija.

Sukladno ZoOGO (članci. 24., 29. i 55.) postavljeni su određeni ciljevi koje je Republika Hrvatska preuzela pristupnim pregovorima s Europskom unijom. Ciljevi su vezani uz smanjenje odlaganja otpada te povećanje recikliranja, a za što je preduvjet obavezno uvođenje primarnog odvajanja otpada, sanacija postojećih odlagališta otpada i izgradnja centara za gospodarenje otpadom. Sva tri navedena cilja su obavezne i ravnopravne sastavnice kojima je plan da se do kraja 2018. godine na području Republike Hrvatske uspostavi cjelovit sustav gospodarenja otpadom.

Cilj o smanjenju odlaganja otpada ostvarit će se na način da gradovi i općine moraju građanima omogućiti razvrstavanje sedam iskoristivih komponenti otpada: papira, metala, stakla, plastike, tekstila, problematičnog i krupnog (glomaznog) otpada. Ostvarenje navedenog cilja prati se kroz količine otpada odloženog na odlagališta otpada.

Cilj o povećanju recikliranja u minimalnom udjelu od 50% mase otpada do 2020. godine za papir, staklo, plastiku i metal ostvarit će se odvojenim skupljanjem, ponovnom uporabom i recikliranjem. Odvojeno skupljanje otpada gradovi i općine dužni su osigurati kroz reciklažna dvorišta i omogućavanjem odvajanja otpada na kućnom pragu.

Preduvjeti za ostvarenje navedenih ciljeva definirani su čl. 28 ZoOGO kojim su propisane obveze jedinica lokalne samouprave:

- [OSIGURATI JAVNU USLUGU PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA, I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA](#)

JLS dužna je osigurati provedbu navedenih obveza na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša i gospodarenja otpadom osiguravajući pri tom transparentnost rada. Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada koja sadrži:

- kriterij obračuna količine otpada,
- standardne veličine i druga bitna svojstva spremnika za sakupljanje otpada,
- najmanju učestalost odvoza otpada prema područjima,

- obračunska razdoblja kroz kalendarsku godinu,
- područje pružanja javne usluge,
- odredbe propisane uredbom o načinu gospodarenja komunalnim otpadom,
- opće uvjete ugovora s korisnicima.

Nadalje, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave u obvezi je donijeti program gradnje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom, a koji je sastavni dio programa gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture koji se donosi sukladno Zakonu o komunalnom gospodarstvu (NN 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 26/03, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11, 144/12, 94/13 i 153/13). Program gradnje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom dostavlja se u AZO, a sadrži osobito:

- opis poslova s procjenom troškova potrebnih za ostvarenje projekata gradnje građevina za gospodarenje otpadom,
- iskaz financijskih sredstava po razdobljima potrebnih za ostvarenje programa s naznakom izvora financiranja.

Izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je izvješće o izvršenju navedenoga programa podnijeti predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i dostaviti ga AZO.

- **OSIGURATI ODVOJENO PRIKUPLJANJE OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA, PLASTIKE I TEKSTILA TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA**

Sukladno ZoOGO, jedinica lokalne samouprave obvezna je izvršavati odvojeno prikupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na način da osigura:

- funkcioniranje jednog ili više reciklažnih dvorišta, odnosno mobilne jedinice na svom području,
- postavljanje odgovarajućeg broja i vrsta spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila, koji nisu obuhvaćeni sustavom gospodarenja posebnom kategorijom otpada, na javnoj površini,
- obavješćavanje kućanstava o lokaciji i izmjeni lokacije reciklažnog dvorišta, mobilne jedinice i spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila i
- uslugu prijevoza krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na zahtjev korisnika usluge.

U pogledu obveze osiguravanja odvojenog prikupljanja otpada, ZoOGO utvrđuje obvezu da se otpad koji se smatra posebnom kategorijom mora odvajati na mjestu nastanka, odvojeno sakupljati i skladištiti u skladu sa načinom propisanim propisom kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada. S tim u svezi, Republika Hrvatska će do dana 01. siječnja, 2015. godine putem nadležnih tijela osigurati odvojeno sakupljanje sljedećih vrsta otpada: papir, metal, plastika, staklo, električni i elektronički otpad, otpadne baterije i

akumulatori, otpadna vozila, otpadne gume, otpadna ulja, otpadni tekstil i obuća i medicinski otpad.

Također, do dana 01. siječnja, 2020. godine Republika Hrvatska će putem nadležnih tijela osigurati pripremu za ponovnu uporabu i recikliranje sljedećih otpadnih materijala: papir, metal, plastika i staklo iz kućanstva, a po mogućnosti i iz drugih izvora ako su ti tokovi otpada slični otpadu iz kućanstva, u minimalnom udjelu od 50% mase otpada.

Pritom se posebno ističe sljedeće - da bi jedinica lokalne samouprave mogla izvršiti izložene obveze koje propisuje ZoOGO, potrebno je da prethodno bude donesen i da stupi na snagu relevantan pod zakonski propis - uredba Vlade Republike Hrvatske o načinu gospodarenja komunalnim otpadom u vezi propisanih obveza jedinice lokalne samouprave, zatim u svezi graničnih količina miješanog komunalnog otpada za određena razdoblja i načina obračuna poticajne naknade za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada.

Propisani rok za donošenje ove uredbe je 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ZoOGO, odnosno 23. srpanj, 2014. godine. Od dana stupanja na snagu navedene uredbe, jedinica lokalne samouprave je dužna u roku od tri mjeseca donijeti odgovarajuće akte, uskladiti važeće akte i uskladiti poslovanje davatelja javne usluge prikupljanja otpada. Pritom će biti potrebno sljedeće:

- odlukom dodijeliti obavljanje javne usluge trgovačkom društvu/javnoj ustanovi koju osniva jedinica lokalne samouprave,
  - donijeti odluku o načinu pružanja javnih usluga prikupljanja miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada,
  - uskladiti poslovanje davatelja javne usluge,
  - uskladiti Odluku o komunalnom redu u dijelu koji se odnosi na skupljanje, odvoz i postupanje sa sakupljenim komunalnim otpadom s odredbama ZoOGO i navedene uredbe,
  - donijeti odluku o mjerama za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i mjerama za uklanjanje odbačenog otpada.
- **OSIGURATI SPRJEČAVANJE ODBACIVANJA OTPADA NA NAČIN SUPROTAN ZAKONU TE UKLANJANJE TAKO ODBAČENOG OTPADA**

Jedinica lokalne samouprave mora osigurati sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan ZoOGO te uklanjanje tako odbačenog otpada. Sukladno članku 36. mjere za provedbu uključuju:

- ✓ uspostavljanje sustava za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu,
- ✓ uspostavljanje sustava evidentiranja lokacija odbačenog otpada,
- ✓ provođenje redovnog godišnjeg nadzora područja jedinice lokalne samouprave radi utvrđivanja postojanja odbačenog otpada, a posebno lokacija na kojima je u prethodne dvije godine evidentirano postojanje odbačenog otpada.

- **OSIGURATI PROVEDBU PLANA GOSPODARENJA OTPADOM RH**

ZoOGO je propisano je da je Vlada Republike Hrvatske u obvezi donijeti Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske najkasnije do dana 31. prosinca, 2014. godine i to na propisani način i u propisanom sadržaju.

Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske predstavlja strateški planski dokument najviše razine koji određuje i usmjerava gospodarenje otpadom te na temelju analize postojećeg stanja na području gospodarenja otpadom i ciljeva gospodarenja otpadom koje navedeni zakon određuje, kao i ciljeva za pojedine sustave gospodarenja otpadom, određuje mjere za unaprjeđivanje postupaka pripreme za ponovnu uporabu, recikliranje i mjere drugih postupaka oporabe i zbrinjavanja otpada na kopnenom i morskom prostoru pod suverenitetom republike Hrvatske.

Po donošenju Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, jedinice lokalne samouprave dužne su, u okvirima svojih ovlasti, organizirati provedbu mjera propisanih Planom.

O provedenim mjerama propisanih Planom, jedinica lokalne samouprave dostavlja godišnje izvješće jedinici područne (regionalne) samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu, te ga objavljuje ga u svom službenom glasilu.

- **OSIGURATI DONOŠENJE I PROVEDBU PLANA GOSPODARENJA OTPADOM JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE**

Temeljem ZoOGO, članka 21., jedinice lokalne samouprave obvezne su donijeti svoje Planove gospodarenja otpadom za određeni period primjene (6 godina). Jedinica lokalne samouprave dužna je za prijedlog plana gospodarenja otpadom ishoditi prethodnu suglasnost upravnog tijela jedinice područne (regionalne) samouprave nadležnog za poslove zaštite okoliša. Ukoliko je prijedlog Plana gospodarenja otpadom usklađen s odredbama ZoOGO, nadležno upravno tijelo izdaje prethodnu suglasnost.

Sukladno članku 22. istog zakona, nacrt Plana gospodarenja otpadom JLS objavljuje se radi pribavljanja mišljenja, prijedloga i primjedbi javnosti. JLS izvješćuju javnost o mjestu na kojem je nacrt Plana gospodarenja otpadom dostupan te načinu i vremenu iznošenja mišljenja, prijedloga i primjedbi. Rok u kojem javnost može iznositi primjedbe, prijedloge i mišljenja ne može biti kraći od 30 dana.

Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave donosi predstavničko tijelo JLS te se isti objavljuje u službenom glasilu JLS.

U okvirima uloge lokalne samouprave, Planovi gospodarenja otpadom imaju ključnu ulogu u uspostavi, po pravilima, održivog gospodarenja otpadom. Njihova je glavna svrha dati pregled tokova otpada i mogućnosti postupanja s njim. Podrobnije, njihov je cilj pružiti okvir za planiranje te osigurati:

- usklađivanje s politikom i ciljevima gospodarenja otpadom – planovi gospodarenja otpadom, nacionalni kao i lokalni/regionalni, važni su instrumenti koji doprinose primjeni i ostvarivanju politika i ciljeva gospodarenja otpadom na nacionalnoj razini te na razini Europske unije,
- pregled karakteristika otpada i dostatnog kapaciteta za gospodarenje otpadom – planovi gospodarenja otpadom pružaju pregled tokova otpada i količina kojima je

potrebno gospodariti, nadalje, osiguravaju usklađivanje kapaciteta, načina skupljanja te postupanje s otpadom kojim se mora gospodariti,

- kontrolu tehnoloških mjera – karakteristike otpada određuju koje tehnološke mjere treba koristiti za eliminiranje ili smanjenje određenih vrsta otpada,
- pregled ekonomičnosti i potreba za ulaganjima – planovi gospodarenja otpadom omogućavaju navođenje financijskih zahtjeva za skupljanje, obradu otpada, itd.; na temelju tih podataka mogu se utvrditi potrebe za budućim ulaganjima.

- **OSIGURATI PROVOĐENJE IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI NA SVOM PODRUČJU**

JLS dužna je o svom trošku, na odgovarajući način osigurati godišnje provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom na svojem području, a osobito javne tribine, informativne publikacije o gospodarenju otpadom i objavu specijaliziranih priloga u medijima kao što su televizija i radio.

- **OSIGURATI MOGUĆNOST PROVEDBE AKCIJA PRIKUPLJANJA OTPADA**

Pravna i fizička osoba – obrtnik može, u suradnji s osobom koja posjeduje važeću dozvolu za gospodarenje vrstom otpada koji će se prikupljati akcijom, organizirati akciju prikupljanja određenog otpada u svrhu provedbe sportskog, edukativnog, ekološkog ili humanitarnog sadržaja ako je ishodila suglasnost nadležnog upravnog odjela jedinice lokalne samouprave.

Nadležni upravni odjel dužan je dostaviti izvješće o provedenim akcijama na svojem području AZO-u do 31. ožujka, tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

1.1.4. SVRHA I OPSEG PLANA GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE SV. FILIP I JAKOV

Svrha donošenja PGO je, temeljeno na načelima EU, definirati okvir za održivo gospodarenje otpadom koje obuhvaća skup aktivnosti, odluka i mjera usmjerenih na sprječavanje nastanka otpada, smanjivanje količine otpada, provedbu skupljanja, prijevoza, uporabe, zbrinjavanja i drugih djelatnosti vezano za otpad, nadzor nad obavljanjem tih djelatnosti kao i briga za odlagališta koja su zatvorena.

Sukladno Članku 21. ZoOGO, Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave sadrži najmanje sljedeće:

- 1. Analizu, te ocjenu stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području jedinice lokalne samouprave, uključujući ostvarivanje ciljeva.*
- 2. Podatke o vrstama i količinama proizvedenog otpada, odvojeno sakupljenog otpada, odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada te ostvarivanju ciljeva.*
- 3. Podatke o postojećim i planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom te statusu sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom.*
- 4. Podatke o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju.*
- 5. Mjere potrebne za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada, uključujući izobrazno – informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada.*
- 6. Opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada.*
- 7. Mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada.*
- 8. Mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada.*
- 9. Popis projekata važnih za provedbu odredbi Plana.*
- 10. Organizacijske aspekte, izvore i visinu financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom.*
- 11. Rokove i nositelje izvršenja Plana.*

Sadržaj se odnosi na gospodarenje komunalnim otpadom², budući da su, sukladno članku 28. ZoOGO, gradovi i općine odgovorni za gospodarenje s otpadom iz skupine ključnih brojeva otpada 20 00 00³ (komunalni otpad (otpada iz domaćinstava, trgovine, zanatstva i slični otpad iz proizvodnih pogona i institucija), uključujući odvojeno prikupljene frakcije).

Zakonom je, dakle, propisano da Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave i Grada Zagreba, među ostalim, obvezno sadrži popis projekata važnih za provedbu odredbi Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske te rokove i nositelje izvršenja Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske. Dakle isti, kao planski dokument niže razine mora biti u potpunosti usklađen sa planskim dokumentom više razine. Navedeno svakako razumijeva da Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske mora biti donesen prije donošenja Plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave i Grada Zagreba.

Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05) planski je dokument za koji definira ciljeve te predlaže mjere za njihovo postupno ostvarivanje do 2025. godine. Prvi provedbeni dokument Strategije, donesen 2007. godine - Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007.-2015. (NN 85/07, 126/10, 31/11), definirao je egzaktno postupke za ostvarenje ciljeva.

Temeljem navedenog, okvir za izradu drugog provedbenog dokumenta – Plana gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj je Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05), postojeći zakonski propisi i smjernice Europske Unije (EU). Stoga, planski dokument nižeg reda – PGO, koji se donosi u svrhu ispunjenja obaveza propisanih pozitivnim zakonskim propisima, a u skladu s prvenstvenim redom gospodarenja otpadom, strateškim i kvantitativnim ciljevima Strategije, ne može biti u suprotnosti s Planom.

Nadalje, ZoOGO ne propisuje obvezu jedinice područne (regionalne) samouprave na donošenje "županijskoga" Plana gospodarenja otpadom, kako je to ranije bilo propisano odredbama Zakona o otpadu (NN 178/04, 111/06, 60/08 i 87/09). Postojeći planovi gospodarenja otpadom jedinice područne (regionalne) samouprave koji su doneseni do dana stupanja na snagu ZoOGO (srpanj, 2013.), ostaju na snazi do isteka roka na koji su doneseni i to isključivo u dijelu u kojem nisu u suprotnosti sa odredbama Plana i ZoOGO.

1.2. OKVIR EUROPSKE POLITIKE GOSPODARENJA OTPADOM

Temelji politike gospodarenja otpadom u EU sadržani su u Rezoluciji Vijeća Europe o strategiji gospodarenja otpadom (97/C76/01) koja se temelji na Okvirnoj direktivi o otpadu (74/442/EEC) i ostalim propisima o gospodarenju otpadom u EU.

Utvrđeno je pet osnovnih načela: hijerarhija gospodarenja otpadom, samodostatnost postrojenja za odlaganje, najbolja raspoloživa tehnika, blizina odlaganja otpada i odgovornost proizvođača. Uz navedena načela, u EU postoje i druga načela kojih se nastoje pridržavati sve članice unije, i to su:

² Komunalni otpad - je otpad iz kućanstava te otpad iz proizvodne i/ili uslužne djelatnosti ako je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava. Komunalni otpad u Katalogu otpada razvrstan je uglavnom u grupu ključnog broja 20 i može biti razvrstan u grupu ključnog broja 15 01 (ambalažni otpad izdvojen iz komunalnog otpada).

³ Sukladno Katalogu otpada koji je dio Uredbe o kategorijama, vrstama i klasifikaciji otpada s katalogom otpada i listom opasnog otpada (NN 50/05 i 39/09).

- Zajednička definicija otpada u svim državama članicama - definicija otpada iz Okvirne direktive o otpadu obvezna je za sve države članice i primjenjuje se za sav otpad bez obzira je li on namijenjen odlaganju ili uporabi. Uz to, lista otpada iz Europske liste otpada pruža zajedničku terminologiju za različite vrste otpada;
- Poticanje čistije proizvodnje i korištenja čistih proizvoda;
- Poticanje razvoja, čistije proizvodnje i potrošnje čistih proizvoda omogućuje smanjivanje utjecaja proizvoda na okoliš tijekom njihova vijeka trajanja što se može postići poboljšanim korištenjem resursa, smanjivanjem emisija iz proizvodnje i gospodarenja otpadom;
- Poticanje korištenja gospodarskih instrumenata - cilj ovog pristupa je utjecati na zaštitu okoliša tržišnim mehanizmima: naknade i pristojbe na stvaranje otpada, promet otpadom i njegovo odlaganje; utržive dozvole za emisije kod proizvodnje otpada, utrživi certifikati za recikliranje; uvozne pristojbe na otpad čije zbrinjavanje izaziva dodatne troškove, itd.;
- Reguliranje prometa otpadom - potrebno je propisati sustav kontrole i nadzora prekograničnog prometa otpadom uz obvezu država članica EU na uspostavu nacionalnog sustava za nadzor i kontrolu, kako bi se osigurao visoki stupanj zaštite okoliša i ljudskog zdravlja te osigurala provedba načela o gospodarenju otpadom propisanih Direktivom o otpadu 75/442/EEZ;

Okvir europske politike gospodarenja otpadom sadržan je u Direktivi o otpadu i ukidanju određenih Direktiva Europskog Parlamenta i Vijeća 2008/98/EC od 19. studenog, 2008. godine. Navedenom direktivom se utvrđuju mjere za zaštitu okoliša i zdravlja ljudi kojima se sprječavaju ili umanjuju štetni učinci proizvodnje i gospodarenja otpadom i umanjuju sveukupni učinci uporabe resursa te poboljšava učinkovitosti te uporabe. Navedena Direktiva definira:

- ključne pojmove vezane uz gospodarenje otpadom (npr. definicije otpada, uporabe, zbrinjavanja, itd.),
- osnovne zahtjeve za gospodarenje otpadom (npr. obveze pravnih subjekata koji provode postupke gospodarenja otpadom),
- obveze u gospodarenju otpadom (npr. obvezu da sve države članice EU moraju izraditi planove gospodarenja otpadom, itd.), i
- osnovna načela gospodarenja otpadom (npr. načelo da se s otpadom postupa na način koji nema negativan učinak na okoliš ili zdravlje ljudi, načelo poticaja primjene hijerarhije otpada
  - sprječavanje, ponovna uporaba, recikliranje, uporaba i zbrinjavanje, načelo onečišćivač plaća,
  - troškove gospodarenja otpadom mora snositi posjednik otpada, prethodni posjednici ili proizvođači proizvoda od kojih je otpad pristigao, itd.).

Uz navedenu Direktivu o otpadu i ukidanju određenih Direktiva Europskog Parlamenta i Vijeća 2008/98/EC, okvir europske politike gospodarenja otpadom čine sljedeće Direktive:

- Direktiva Europskog Parlamenta i Vijeća 2006/21/EC od 15. ožujka, 2006. godine o gospodarenju otpadom od djelatnosti vađenja mineralnih sirovina i koja izmjenjuje i dopunjuje Direktivu 2004/35/EC,
- Direktiva Vijeća 1999/31/EC od 26. travnja, 1999. godine o odlagalištima otpada,
- Direktiva Vijeća 96/59/EC od 16. rujna, 1996. godine o odlaganju polikloriranih bifenila i polikloriranih terfenila (PCB/PCT),
- Direktiva Komisije 94/67/EC od 16. prosinca, 1994. godine o spaljivanju opasnog otpada,
- Direktiva Vijeća 94/31/EC od 27. lipnja, 1994. godine koja nadopunjuje direktivu 91/689/EEC o opasnom otpadu,
- Direktiva Vijeća 91/689/EEC od 12. prosinca, 1991. godine o opasnom otpadu,
- Direktiva Vijeća od 22. prosinca, 1986. godine kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva 75/439/EEC o odlaganju otpadnih ulja (87/101/EEC),
- Direktiva Vijeća od 24. siječnja, 1983. godine kojom se mijenja i dopunjuje Direktiva 78/176/EEC o otpadu iz industrije titan – dioksida (83/29/EEC),
- Direktiva Vijeća od 20. veljače, 1978. godine o otpadu iz industrije titan – dioksida (78/176/EEC),
- Direktiva Vijeća od 15. srpnja, 1975. godine o otpadu (75/442/EEC),
- Direktiva Vijeća od 16. lipnja, 1975. godine o odlaganju otpadnih ulja (75/439/EEC).

Uz navedene Direktive postoji još čitav niz Uredbi i Odluka Vijeća Europske unije i Europske Komisije kojima se propisuje gospodarenje otpadom. Uredbe i odluke se mogu svrstati u četiri osnovne skupine kojima se propisuje:

- okvir gospodarenja otpadom (npr. Odluka Komisije od 21. travnja, 1976. godine kojom se osniva Odbor za gospodarenje otpadom – 76/431/EEC, itd.),
- postupanje s različitim kategorijama otpada (npr. Odluka Komisije od 27. veljače, 2003. godine kojom se utvrđuju norme za obilježavanje dijelova i materijala vozila sukladno Direktivi 2000/53/EC Europskog parlamenta i Vijeća o otpadnim vozilima, itd.),
- pošiljke te uvoz i izvoz otpada (npr. Uredba broj 1013/2006 Europskog Parlamenta i Vijeća od 14. lipnja, 2006. godine o otpremi pošiljaka otpada, itd.) i
- građevine za obradu i odlaganje otpada (npr. Odluka Vijeća od 19. prosinca, 2002. godine kojom se utvrđuju kriteriji i postupci za prihvatanje otpada na odlagalište sukladno članku 16. i Prilogu II Direktive 1999/31/EC, itd.).

Okvir Europske politike gospodarenja otpadom je usvojen i ugrađen u Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13).

2. ANALIZA, TE OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE SV. FILIP I JAKOV UKLJUČUJUĆI OSTVARIVANJE CILJEVA

2.1. OSNOVNI PODACI O OPĆINI SV. FILIP I JAKOV

Općina Sv. Filip i Jakov sastavni je dio Zadarske županije. Sv. Filip i Jakov udaljen je 25 km jugoistočno od Grada Zadra i 3 km od Grada Biograda na Moru. U sastavu općine nalazi se 6 naselja i to: Donje Raštane, Gornje Raštane, Sikovo, Sveti Filip i Jakov, Sveti Petar na Moru i Turanj. Na području Općine živi 4.606 stanovnika u 1.516 domaćinstva.

Slika 2: Smještaj Općine Sv. Filip i Jakov u Zadarskoj županiji

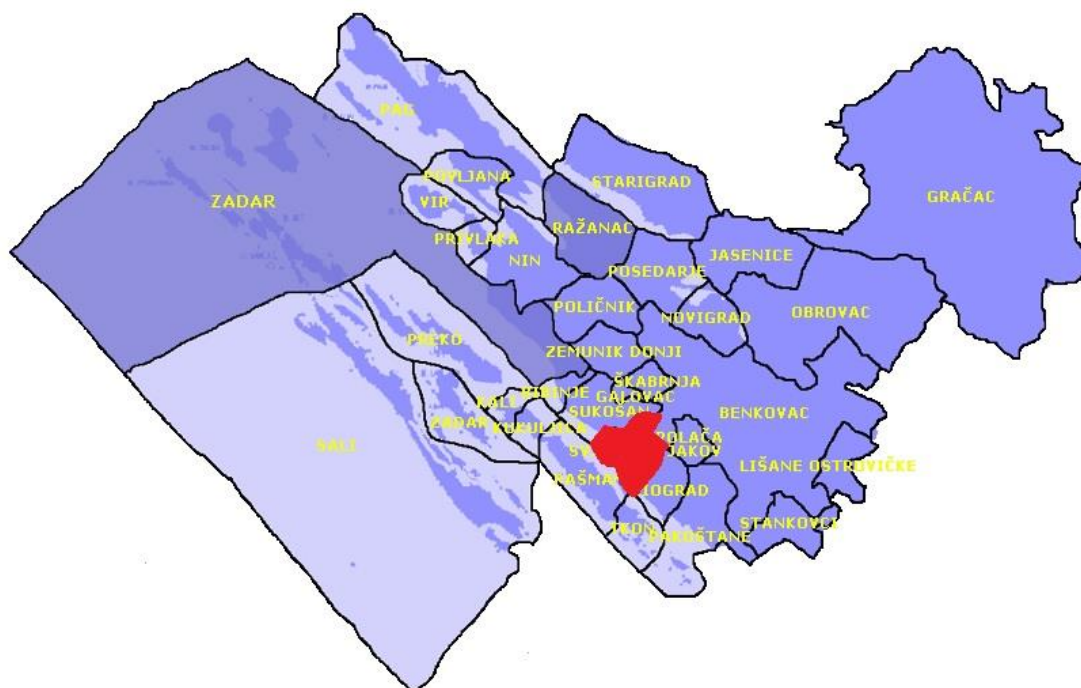

Tabela 1: Broj stanovnika prema popisu stanovništva iz 2001. godine i 2011. godine

NASELJE	BROJ STANOVNIKA (2001.)	BROJ STANOVNIKA (2011.)
DONJE RAŠTANE	482	499
GORNJE RAŠTANE	469	456
SIKOVO	377	374
SVETI FILIP I JAKOV	1.661	1.667
SVETI PETAR NA MORU	348	403
TURANJ	1.145	1.207
UKUPNO	4.482	4.606

Izvor: Državni zavod za statistiku (DZS)

2.2. ANALIZA I OCJENA POSTOJEĆEG STANJA U SUSTAVU GOSPODARENJA OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE SV. FILIP I JAKOV UKLJUČUJUĆI OSTVARIVANJE CILJEVA

Kako bi se mogli odrediti ciljevi Plana gospodarenja otpadom, potrebno je napraviti pregled postojećeg stanja. On služi kao polazište te identificira potrebu za daljnjim razvojem sustava. Nadalje, pregled postojećeg stanja nužan je za daljnju procjenu postignuća u usporedbi s definiranim ciljevima.

2.2.1. ANALIZA STANJA

Na području Općine Sv. Filip i Jakov, prikupljanje, odvoz i zbrinjavanje komunalnog otpada obavlja Prijevoznički obrt Loši iz Pakoštana, na temelju Ugovora o koncesiji. Prijevoznički obrt Loši registriran je za skupljanje neopasnog otpada, prijevoz tereta cestom i uklanjanje otpadnih voda. Prijevoznički obrt Loši upisan je u obrtni registar, broj obrtnice 13010100610, matični broj obrta 91396930. Sjedište obrta je na adresi Kraljice Jelene 31, 23 211 Pakoštane.

U ovom trenutku Prijevoznički obrt Loši raspolaže adekvatnim sustavom transportnih jedinica za skupljanje i prijevoz otpada do odlagališta, a koji je prilagođen uspostavljenom sustavu prikupljanja putem postavljenih posuda i spremnika (kontejnera). Isti omogućava da se sakupljeni otpad transportira na siguran način do lokacije za trajno deponiranje.

Prijevoznički obrt Loši posjeduje 4 komunalna teretna vozila za obavljanje komunalne djelatnosti skupljanja i odvoza neopasnog komunalnog otpada:

- Specijalke s prešom – patent za podizanje posuda zapremine 80 – 250 l i kontejnere zapremine 1.100 l
  - o Teretni automobil MAN 25.272, registarska oznaka ZD 643 CK
  - o Teretni automobil MAN 22240 C-68389, registarska oznaka ZD 209 CF
- Samopodizač kontejnera zapremine 5 m³ i 7 m³
  - o Teretni automobil MAN 15.168F, registarska oznaka ZD 598 CP
- Otvoreni kombi
  - o Teretni automobil Mercedes 208, registarska oznaka ZD 894 DE

SUSTAV PRIKUPLJANJA KOMUNALNOG OTPADA NA PODRUČJU OPĆINE SV. FILIP I JAKOV DIJELI SE NA:

- ⇒ *sustav prikupljanja komunalnog otpada iz kućanstava,*
- ⇒ *sustav prikupljanja komunalnog otpada koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva,*
- ⇒ *sustav prikupljanja glomaznog otpada,*
- ⇒ *sustav prikupljanja posebnih kategorija otpada.*

1. SUSTAV PRIKUPLJANJA KOMUNALNOG OTPADA IZ KUĆANSTVA

Miješani komunalni otpad iz kućanstva (KBO 20 03 01) prikuplja se posudama zapremine 120 l i spremnicima (kontejnerima) 1.100 l, a koji su konstruirani na način da onemogućuje rasipanje otpada te širenje prašine i neugodnih mirisa. Svako domaćinstvo posjeduje posudu od 120 l, a gospodarski subjekti posudu od 120 l ili spremnik od 1.100 l.

Na području Općine Sv. Filip i Jakov (naselja Sv. Filip i Jakov, Turanj, Sv. Petar, Raštane Donje i Gornje, Tičevo, Veterinci i Sikovo) raspoređeno je ukupno 2.081 posuda u vlasništvu domaćinstava: stalna domaćinstva - 1.199 posuda i vikendaši - 822 posude. Stalnim pravnim osobama koje djeluju na području Općine dodijeljeno je 35 posuda zapremine 120 l a sezonskim pravnim osoba dodijeljeno je 11 posuda zapremine 120 l. Osim toga, dodijeljeni su i spremnici zapremine 1.100 l i to 4 spremnika stalnim pravnim osobama i 18 spremnika odmaralištima (sezonska).

Tabela 2: Kapaciteti za prikupljanje miješanog komunalnog otpada

	KAPACITET POSUDE / SPREMNIKA	BROJ POSUDA / SPREMNIKA
STALNA DOMAĆINSTVA	120 l	1.199
VIKENDAŠI	120 l	822
STALNE PRAVNE OSOBE	120 l	35
	1.100 l	4
SEZONSKE PRAVNE OSOBE	120 l	11
SEZONSKE PRAVNE OSOBE – ODMARALIŠTA	1.100 l	18
UKUPNO	120 l	2.127
UKUPNO	1.100 l	22

Dinamika skupljanja i odvoza komunalnog otpada je sljedeća:

- Naselja Sv. Filip i Jakov, Turanj i Sv. Petar:
  - o Zimski period (od 16. rujna do 15. lipnja) – 2 puta tjedno
  - o Ljetni period (od 16. lipnja do 15. rujna) – 3 puta tjedno
- Naselja Sikovo, Raštane Gornje, Raštane Donje, Tičevo i Veterinci:
  - o Zimski period (od 16. rujna do 15. lipnja) – 1 put tjedno
  - o Ljetni period (od 16. lipnja do 15. rujna) – 2 puta tjedno

Sakupljeni otpad iz posuda i spremnika odvozi se na odlagalište Baštijunski Brig koje se nalazi na području Grada Biograda na Moru kojim upravlja tvrtka Bošana d.o.o., specijalnim vozilom za takvu vrstu otpada. Redovito se vode prateći listovi o nastanku i tijeku otpada uz svaku pošiljku koja se odvozi i predaje na odlagalište Baštijunski Brig, temeljem procjene, jer odlagalište ne posjeduje vagu za vaganje otpada.

Obuhvaćenost sakupljanja i odvoza komunalnog otpada na području Općine Sv. Filip i Jakov je 100%.

2. SUSTAV PRIKUPLJANJA KOMUNALNOG OTPADA KOJI JE PO PRIRODI I SASTAVU SLIČAN OTPADU IZ KUĆANSTVA

Navedeni otpad nastaje u uslužnim djelatnostima (trgovina, ugostiteljstvo i dr.), institucijama (kao što su škole te objekti koje koriste javne službe i sl.). Navedeni otpad prikuplja se unutar sustava prikupljanja otpada iz kućanstva.

3. SUSTAV PRIKUPLJANJA KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA

Krupni (glomazni) komunalni otpad (KBO 20 03 07) odvozi se organizirano prema potrebama Općine. Otpad također prikuplja Prijevoznički obrt Loši. Sakupljeni glomazni otpad odvozi se specijalnim vozilom za takvu vrstu otpada na odlagalište otpada Baštijunski Brig kojim upravlja tvrtka Bošana d.o.o. Obuhvaćenost sakupljanja i odvoza krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na području Općine Sv. Filip i Jakov je 100%.

4. SUSTAV PRIKUPLJANJA POSEBNIH KATEGORIJA OTPADA U NADLEŽNOSTI JLS

Na području Općine Sv. Filip i Jakov, od posebnih kategorija otpada koje su u nadležnosti JLS (biootpad i otpadni tekstil), organizirano se prikuplja jedino otpadni tekstil. U naselju Sv. Filip i Jakov postavljen je jedan spremnik za prikupljanje otpadnog tekstila. Ostale posebne kategorije otpada se ne prikupljaju.

Jedan od problema koji je prisutan u Općini Sv. Filip i Jakov su svakako i divlja odlagališta otpada. Na području Općine trenutno su evidentirana 4 divlja odlagališta otpada na kojima je ukupno odloženo cca. 245 m³ otpada. Detaljniji podaci o divljim odlagalištima prikazani su poglavljem 5. *Podaci o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju.*

U svibnju 2014. godine (15.05.2014.) FZOEU prijavljen je projekt „Očistimo Općinu Sv. Filip i Jakov“. Projekt je prijavljen od strane Udruge „Stara škola“ u partnerstvu s Općinom Sv. Filip i Jakov, Osnovnom školom Sv. Filip i Jakov te Dječjim vrtićem Cvit. Svrha projekta je informirati i osvijestiti građane o novoj zakonskoj regulativi vezanoj uz odvojeno sakupljanje te primarnu selekciju otpada, educirati djecu vrtića i osnovne škole o otpadu, te kroz akcije čišćenja divljih odlagališta potaknuti svijest zajednice o potrebi brige o okolišu. Tijekom projekta će se organizirati 4 akcije na 4 lokacije koje su trenutno divlja odlagališta, organizirat će se edukacija za vrtić i školu na temu otpada te će se u sklopu toga, vrtiću i školi donirati spremnici za odvojeno sakupljanje otpada. Kroz promotivno-edukativnu kampanju upoznat će se lokalna zajednica s problematikom otpada i novom zakonskom regulativom.

2.2.2. OCJENA STANJA

Analizirajući postojeće stanje gospodarenja otpadom na području Općine Sv. Filip i Jakov ono se može ocijeniti na sljedeći način:

- ne provode se mjere sprječavanja i smanjivanja nastanka otpada,
- nije uveden sustav odvojenog prikupljanja reciklabilnog otpada,
- nije uspostavljeno reciklažno dvorište kao ni sustav zelenih otoka,
- posljednjih godina pridaje se veća pažnja sanaciji divljih odlagališta otpada ali stanje još uvijek nije zadovoljavajuće,
- ne provode se kontinuirane izobrazno-informativne aktivnosti, iako se u zadnje vrijeme krenulo u tom pravcu.

2.2.3. DEFINIRANJE CILJEVA

Temeljem analize i ocjene postojećeg stanja, te ovisno o mogućnostima definiraju se sljedeći ciljevi općine Sv. Filip i Jakov:

1. USPOSTAVA CJELOVITOG SUSTAVA GOSPODARENJA OTPADOM IMPLEMENTACIJOM ELEMENATA SUSTAVA KOJI UKLJUČUJU SPREMNIKE ZA ODVOJENO PRIKUPLJANJE OTPADA, ZELENE OTOKE I RECIKLAŽNO DVORIŠTE UKLJUČUJUĆI EDUKACIJU GRAĐANA
2. SMANJENJE KOLIČINE MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA KOJE SE UPUĆUJE NA ODLAGANJE
3. POVEĆANJE KOLIČINE IZDVOJENO PRIKUPLJENOG RECIKLABILNOG OTPADA (POVEĆANJE U MINIMALNOM UDJELU OD 25%)
4. SANACIJA DIVLJIH ODLAGALIŠTA OTPADA NA PODRUČJU OPĆINE, TE PODUZIMANJE MJERA U CILJU SPRJEČAVANJA DALJNJEG ILEGALNOG ODLAGANJA OTPADA

2.3. ANALIZA POTREBA U SUSTAVU GOSPODARENJA OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE SV. FILIP I JAKOV

Na temelju analize i ocjene postojećeg stanja, te definiranih ciljeva moguće je odrediti potrebe za unaprjeđenje sustava gospodarenja otpadom u Općini Sv. Filip i Jakov.

Kao osnovni ciljevi definiraju se smanjenje količine miješanog komunalnog otpada koji se upućuje na odlaganje i povećanje količine odvojeno prikupljenog reciklabilnog otpada. Preduvjet za ostvarenje navedenih ciljeva je:

- nadogradnja elemenata za prikupljanje otpada iz kućanstva (posude/spremnici za odvojeno prikupljanje otpada i komposter),
- uspostava zelenih otoka (eko – otoci),
- unaprjeđenje sustava prikupljanja krupnog (glomaznog) otpada,

- postavljanje dodatnih spremnika za tekstil,
- uspostava reciklažnog dvorišta,
- kontinuirana edukacija građana.

→ **NADOGRADNJA ELEMENATA ZA PRIKUPLJANJE OTPADA IZ KUĆANSTVA (POSUDE I SPREMNICI ZA ODVOJENO PRIKUPLJANJE OTPADA I KOMPOSTERI)**

Uspostavom sustava prikupljanja komunalnog otpada iz kućanstva pomoću spremnika i posuda za odvojeno prikupljanje korisnih frakcija otpada iz kućanstva znatno bi se unaprijedila mogućnost za adekvatno tretiranje otpada na području Općine. Navedeni sustav omogućuje olakšano odvajanje najzastupljenijih vrsta otpada na samom mjestu nastanka, tj. kućanstvima i pogodan je za primjenu prvenstveno u sredinama manje gustoće naseljenosti.

Kako bi se građanima omogućilo izdvajanje reciklabilnog otpada na kućnom pragu, potrebno je posude za miješani komunalni otpad prenamijeniti u posude za ostali otpad⁴ (zelene boje) te uz njih dodatno postaviti posude za prikupljanje reciklabilnog otpada. Kako bi se sačuvala kvaliteta reciklabilnog otpada, zasebnom posudom/spremnikom potrebno je prikupljati papir, dok se staklo, plastika i metal mogu zajednički prikupljati u istoj posudi/spremniku. Uz postojeće posude/spremnike potrebno dodatno postaviti još 2.127 posuda kapaciteta 80 l i 22 spremnika kapaciteta 1.100 l za prikupljanje reciklabilnog otpada.

Slika 3: Spremnici kapaciteta 1.100 l za odvojeno prikupljanje otpada na mjestu nastanka

Slika 4: Posude kapaciteta 120 l i 80 l za odvojeno prikupljanje otpada na mjestu nastanka

⁴ U svrhu sprječavanja nastanka otpada te primjene propisa i politike gospodarenja otpadom primjenjuje se red prvenstva gospodarenja otpadom. Uzimaju u obzir opća načela zaštite okoliša – načelo predostrožnosti i načelo održivosti, te tehničku izvedivost i ekonomsku održivost, a u skladu s Europskim smjericama, postupanje s komunalnim otpadom i biorazgradivim komunalnim otpadom definirano je kroz odabranu tehnologiju krajnje obrade.

Budući se u CGO predviđa MBO tehnologija koja se temelji na automatskoj separaciji frakcija otpada, ne postoji ekonomska opravdanost implementacije sustava odvojenog prikupljanja biološke frakcije iz miješanog komunalnog otpada u kućanstvima.

Uz osiguranje posuda ili spremnika za odvojeno prikupljanje reciklabilnog otpada, potrebno je uvesti praksu podjele kompostera zainteresiranim korisnicima čime se dodatno smanjuje količina biorazgradivog otpada koji ulazi u sustav. Također potrebno je omogućiti i odvoz po pozivu za korisnike koji najave veće količine biorazgradivog otpada (npr. u jesenskom i proljetnom period uslijed uređenja vrtova, parkova, okućnica...).

Slika 5: Kućni komposter

→ **USPOSTAVA ZELENIH OTOKA (EKO – OTOCI)**

Na području Općine ne postoji sustav odvojenog prikupljanja otpada putem zelenih otoka, stoga ih je potrebno adekvatno ustrojiti. Raspored i broj zelenih otoka određuje se s obzirom na gustoću naseljenosti pojedinog područja Općine, sezonsko opterećenje pojedinih područja, te raspoloživosti površina. Ukoliko se postavlja manji broj zelenih otoka po pojedinom naselju, preporuča se postavljanje zelenih otoka u blizini centra naselja zbog bolje pristupačnosti većem broju stanovnika, no pri odabiru lokacija zelenih otoka treba posebno obratiti pažnju na žitelje udaljenih dijelova naselja te i njima omogućiti adekvatno odlaganje otpada putem zelenih otoka.

Unaprjeđenje po pitanju gospodarenja otpadom u dijelovima Općine sa većom gustoćom naseljenosti moguće je ostvariti prvenstveno poboljšanjem sustava za prihvat otpada od građanstva. Primjer jednog takvog unaprjeđenja predstavljaju zeleni ili eko otoci. Zeleni otoci su estetski izdvojena mjesta na kojima su postavljeni "standardni" spremnici za odvojeno prikupljanje otpada iz kućanstva. Spremnici mogu biti različitih zapremina (1.100 l, 2.000 l...) i oblika. Na zelenim otocima predlaže se postavljanje 3 spremnika za odvojeno prikupljanje otpada i to: plavi spremnik za prikupljanje papira i kartona, žuti spremnik za zajedničko prikupljanje plastike i metala, te zeleni spremnik za prikupljanje stakla. Uz navedene spremnike može se postaviti i mali spremnik za prikupljanje otpadnih baterija te po jedan spremnik za prikupljanje stare obuće i odjeće.

Sljedećom slikom prikazan je primjer zelenog otoka s nadzemnim spremnicima za prikupljanje otpada.

Slika 6: Primjer zelenog otoka s "nadzemnim" spremnicima

Slika 7: Spremnik za prikupljanje otpadnih baterija

Raspored i broj zelenih otoka određuje se s obzirom na gustoću naseljenosti pojedinog područja Općine, sezonsko opterećenje pojedinih područja, te raspoloživosti površina.

Prema podacima dobivenim od odgovorne osobe Općine, zeleni otoci planiraju se postaviti na sadašnjim lokacijama divljih odlagališta (zbog stečene navike bacanja otpada na tim lokacijama). Ukoliko bude potrebno, tj. ovisno o potrebama stanovnika i turista na području Općine uspostaviti će se zeleni otoci i na dodatnim lokacijama.

→ **UNAPRJEĐENJE PRIKUPLJANJA KRUPNOG (GLOMAZNOG) OTPADA**

Kako bi se unaprijedilo prikupljanje krupnog (glomaznog) otpada, predlaže se individualizirani sustav odvoza krupnog (glomaznog) otpada na sljedećem principu: odvoz je za korisnike besplatan 2 puta godišnje, a mogu ga ostvariti u terminima po vlastitom *odabiru* uz najavu – putem letka za odvoz krupnog (glomaznog) otpada (dostavljenog svim korisnicima uz račune) ili telefona/interneta.

Korisnici putem letaka naznačuju koje vrste i količine otpada namjeravaju odložiti, uz dostavljanje kontakt podataka, što omogućava pravovremeno upozoravanje korisnika da se pojedine kategorije otpada (primjerice EE otpad, automobilske gume, otpad koji sadrži azbest i sl.) zbrinjavaju isključivo putem ovlaštenih sakupljača, što operateru sustava

smanjuje troškove i vrijeme potrebno za izdvajanje takvih vrsta otpada od ostalog krupnog (glomaznog) otpada.

→ **POSTAVLJANJE DODATNIH SPREMNIKA ZA OTPADNI TEKSTIL**

Kako bi se svim građanima omogućilo odlaganje otpadnog tekstila, predviđa se postavljanje dodatnih spremnika za tekstil. Za sada na području Općine postoji jedan spremnik za tekstil koji je postavljen u naselju Sv. Filip i Jakov. Predlaže se postavljanje po jedan spremnik za tekstil u sljedećim naseljima: Turanj, Sv. Petar, Sikovo i Raštane. U svim naseljima spremnici za tekstil postavili bi se u blizini crkve.

→ **USPOSTAVA RECIKLAŽNOG DVORIŠTA**

Reciklažno dvorište je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada. Sukladno članku 35. ZoOGO, JLS izvršava obvezu odvojenog prikupljanja problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na način da osigura funkcioniranje jednog ili više reciklažnih dvorišta, odnosno mobilne jedinice na svom području.

Jedinica lokalne samouprave koja ima više od 1.500 stanovnika dužna je osigurati funkcioniranje najmanje jednog reciklažnog dvorišta i još po jedno na svakih idućih 25.000 stanovnika na svojem području.

S obzirom na navedeno, na području Općine Sv. Filip i Jakov potrebno je uspostaviti jedno reciklažno dvorište.

Predlaže se da se u reciklažnom dvorištu privremeno postavi i spremnik za prikupljanje građevnog otpada, budući da gospodarenje građevnim otpadom trenutno nije detaljno regulirano unutar ZoOGO.⁵

Sukladno članku 179. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, JLS je dužna u dokumentima prostornog uređenja odrediti područja za građenje građevina za gospodarenje otpadom (reciklažnog dvorišta) u roku od godinu dana od stupanja na snagu ZoOGO. Također, sukladno čl. 28 ZoOGO, više jedinica lokalne samouprave mogu sporazumno osigurati zajedničko ispunjenje odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada.

Za Općinu Sv. Filip i Jakov moguće su dvije varijante:

1. *Uspostava reciklažnog dvorišta na području Općine*
2. *Zajedničko reciklažno dvorište sa Gradom Biogradom na moru – reciklažno dvorište uspostavilo bi se na području Grada Biograda na Moru.*

⁵ Člankom 55., stavkom 2, navedeno je da će do 1. siječnja. 2020. Republika Hrvatska putem nadležnih tijela osigurati pripremu za ponovnu uporabu, recikliranje i druge načine materijalne uporabe, uključujući postupke zatrpavanja i nasipavanja, u kojima se otpad koristi kao zamjena za druge materijale, neopasnog građevnog otpada, isključujući materijal iz prirode utvrđen ključnim brojem 17 05 04 – zemlja i kamenje koji nisu navedeni pod 17 05 03, u minimalnom udjelu od 70% mase otpada.

Do tog datuma, građevni otpad prikupljen u reciklažnom dvorištu odvezio bi se CGO gdje se može uporabiti.

3. PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA, ODLAGANJU KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG OTPADA TE OSTVARIVANJU CILJEVA

Uvid u postojeće stanje gospodarenja otpadom te u postojeće i buduće količine, kao i sastav otpada, potreban je radi prijedloga rješenja u sklopu cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, te precizno definiranje takvog komunalnog otpada, od mjesta njegova nastanka do mjesta konačnog zbrinjavanja. Osnova za definiranje tokova komunalnog otpada i izradu bilanci je poznavanje njegovih količina od najmanje organizacijske razine do najviše zbog dugogodišnjeg zanemarivanja praćenja stanja na području gospodarenja otpadom, pa tako, među ostalim i praćenja kretanja njegovih količina.

3.1. UTVRĐIVANJE KVALITATIVNIH I KVANTITATIVNIH SVOJSTAVA KOMUNALNOG OTPADA

Kvalitativne i kvantitativne karakteristike otpada utvrđuju se iz sljedećih razloga:

- *određivanje osnovne i specifične strukture gdje se utvrđuje standardni maseni sastav,*
- *kontroliranje promjene standardnog masenog sastava obzirom na porijeklo otpada,*
- *promjene odnosa mase i volumena otpada što predstavlja sve prisutniji kriterij za definiranje efikasnosti provedbe primarne selekcije.*

Sastav komunalnog otpada varira ovisno o sredini u kojoj nastaje i zavisi o mnogim faktorima, kao što su standard stanovništva, tip naselja, dostignut nivo komunalne higijene i slično.

SASTAV KOMUNALNOG OTPADA

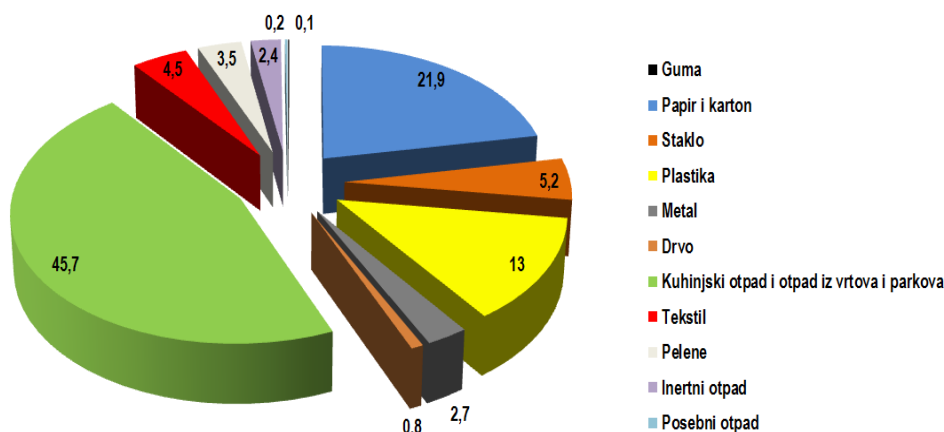
Postupanje s komunalnim otpadom nije se puno promijenilo u posljednjih petnaest godina. Sastav komunalnog otpada mijenja se ovisno o sredini u kojoj nastaje i ovisi o mnoštvu čimbenika kao što su: standard stanovništva, tip naselja, dostignuta razina komunalne infrastrukture i slično. Otpad se odlaže na lokacijama određenim od strane lokalnih vlasti, a sakupljanje vrše nadležne komunalne tvrtke.

U svrhu izrade projektne dokumentacije za izgradnju centra za gospodarenje otpadom Zadarske županije, tvrtka IPZ Uniprojekt Terra iz Zagreba je na zadarskom odlagalištu otpada Diklo 2009. godine (u zimskom i ljetnom periodu) provela uzorkovanje, sortiranje i vaganje sortiranih komponenti otpada, kao i statističku obradu i interpretaciju rezultata, a sve u cilju što točnije odredbe sastava komunalnog otpada. Istovrsno sortiranje u 2011. godini provedeno je i na ostalom dijelu Županije, između ostalog i na području Općine Sveti Filip i Jakov. Sljedećom tabelom prikazan je prosječni godišnji sastav komunalnog otpada u Zadarskoj županiji.

Tabela 3: Prosječni godišnji sastav komunalnog otpada

KOMPONENTA OTPADA	UČEŠĆE (%)
GUMA	0,1
PAPIR I KARTON	21,9
STAKLO	5,2
PLASTIKA	13,0
METAL	2,7
DRVO	0,8
KUHINJSKI OTPAD I OTPAD IZ VRTOVA I PARKOVA	45,7
TEKSTIL	4,5
PELENE	3,5
INERTNI OTPAD	2,4
POSEBNI OTPAD	0,2

Slika 8: Postotni udjeli pojedinih komponenti otpada

OSNOVNA FIZIKALNA SVOJSTVA KOMUNALNOG OTPADA

Budući da ne postoje podaci vezani uz fizikalno – kemijske pokazatelje krutog komunalnog otpada koji se odlaže na odlagalištu, isti se daju u okviru predmetne dokumentacije na razini literaturnih podataka, a svojstveni su za pojedine sastavne komponente proizvedenog krutog komunalnog otpada. Niže prikazanim tabelama dati su relevantni fizikalno – kemijski pokazatelji za pojedine sastavne komponente komunalnog otpada.

Tabela 4: Sadržaj vlage po pojedinim komponentama otpada

KOMPONENTA	SADRŽAJ VLAGE (%)	TIPIČNI SADRŽAJ VLAGE (%)
OSTACI HRANE	50-80	70
PAPIR	4-10	6
KARTON	4-8	5
PLASTIKA	1-4	2
TEKSTIL	6-15	10
GUMA	1-4	2
KOŽA	8-12	10
ZELENI OTPAD	30-80	60
DRVO	15-40	20
ORGANSKI OTPAD	10-60	25
STAKLO	1-4	2
LIMENKE	2-4	3
NE-ŽELJEZNI METALI	2-4	2
ŽELJEZNI METALI	2-6	3
GRAĐEVNI OTPAD	6-12	8

Tabela 5: Morfološki oblik pojedinih komponenti otpada

KOMPONENTA	PODRUČJE VELIČINE (mm)	TIPIČNA VELIČINA (mm)
HRANA	0-200	100
PAPIR	100-500	350
KARTON	100-500	350
PLASTIKA	0-400	200
STAKLO	0-200	100
METALI	0-200	100
TEKSTIL	0-300	150
PRAŠINA, PEPEO	0-100	25

Tabela 6: Gustoća pojedinih komponenti otpada

KOMPONENTA	GUSTOĆA (kg/m ³)	TIPIČNA GUSTOĆA (kg/m ³)
OSTATCI HRANE	120-480	290
PAPIR	30-130	85
KARTON	30-80	50
PLASTIKA	30-130	65
TEKSTIL	30-100	65
GUMA	90-200	130
KOŽA	90-260	160
ZELENI OTPAD	60-225	105
DRVO	120-320	240
ORGANSKI OTPAD	90-360	240
STAKLO	160-480	195
LIMENKE	45-160	90
NE-ŽELJEZNI METALI	60-240	160
ŽELJEZNI METALI	120-1200	320
PEPEO, CIGLA I SL.	320-960	480

3.2. VRSTE I KOLIČINE PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA I ODLOŽENOG KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG OTPADA

Količine otpada generirane na području Općine Sv. Filip i Jakov prikazane su po osnovnim grupama otpada definiranim Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13), relevantnima i specifičnima za jedinice lokalne samouprave. Tako se u daljnjim poglavljima obrađuju sljedeće kategorije otpada:

- MIJEŠANI KOMUNALNI OTPAD – otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (kao što je papir, staklo i dr.) te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 01;
- KRUPNI (GLOMAZNI) KOMUNALNI OTPAD – predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i određen je naputkom iz članka 29. stavka 11. Zakona o održivom gospodarenju otpadom;
- BIORAZGRADIVI KOMUNALNI OTPAD – otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva, a koji u svom sastavu sadrži biološki razgradiv otpad;
- OTPADNI PAPIR, METAL, STAKLO, PLASTIKA I TEKSTIL
- PROBLEMATIČNI OTPAD - opasni otpad iz podgrupe 20 01 Kataloga otpada koji uobičajeno nastaje u kućanstvu te opasni otpad koji je po svojstvima, sastavu i

količini usporediv s opasnim otpadom koji uobičajeno nastaje u kućanstvu pri čemu se problematičnim otpadom smatra sve dok se nalazi kod proizvođača tog otpada.

MIJEŠANI KOMUNALNI OTPAD

Miješani komunalni otpad je otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (kao što je papir, staklo i dr.) te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 01;

Podaci o količinama miješanog komunalnog otpada prikupljenog na području Općine Sv. Filip i Jakov u posljednjih 5 godina zatraženi su i dobiveni od odgovorne osobe Općine Sv. Filip i Jakov. Raspoloživi podaci o prikupljenim količinama otpada u proteklim godinama prikazani su sljedećom tabelom (*Tabela 7*).

Tabela 7: Procijenjene količine prikupljenog miješanog komunalnog otpada na području Općine Sv. Filip i Jakov u razdoblju od 2009. do 2013. godine

VRSTA OTPADA	GODINA	KOLIČINA OTPADA (t)
MIJEŠANI KOMUNALNI OTPAD	2009.	2.100
	2010.	2.224
	2011.	2.277
	2012.	1.631
	2013.	1.421
	UKUPNO	9.653

Količine miješanog komunalnog otpada generirane na području Općine Sv. Filip i Jakov u posljednjih 5 godina iznose 9.653 t. Pregledom količina miješanog komunalnog otpada u posljednjih 5 godina može se utvrditi smanjenje količina, što se može opravdati gospodarskom krizom nastalom posljednjih godina. Također navedene je količine potrebno uzeti s rezervom budući da na odlagalištu otpada nema vage te su navedene količine procijenjene.

KRUPNI (GLOMAZNI) KOMUNALNI OTPAD

Krupni (glomazni) komunalni otpad je predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i određen je naputkom iz članka 29. stavka 11. Zakona o održivom gospodarenju otpadom.

Članak 29., stavak 11.

Popis vrsta predmeta i tvari koji se smatraju krupnim (glomaznim) komunalnim otpadom propisuje ministar naputkom.

Podaci o količinama prikupljenog krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na području Općine Sv. Filip i Jakov ne postoje, osim za 2010. godinu u kojoj je prema procjenama Prijevoznčkog obrta Loši prikupljeno cca. 36 t krupnog (glomaznog) komunalnog otpada.

BIORAZGRADIVI KOMUNALNI OTPAD

Biorazgradivi komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva, a koji u svom sastavu sadrži biološki razgradiv otpad.

Trenutno se na području Općine Sv. Filip i Jakov biorazgradivi komunalni otpad ne prikuplja odvojeno, već se miješa zajedno za miješanim komunalni otpadom, stoga ne postoje ni podaci o količinama navedene vrste otpada.

Količine biorazgradivog otpada koje nastaju na području Općine Sv. Filip i Jakov mogu se procijeniti na temelju prosječnog godišnjeg sastava komunalnog otpada i ukupnih količina prikupljenog komunalnog otpada na području Općine. Uzimajući u obzir da biorazgradivi otpad sudjeluje sa 45,7% u ukupnim količinama komunalnog otpada, procijenjene količine biorazgradivog komunalnog otpada prikazane su sljedećom tabelom.

Tabela 8: Procijenjene količine biorazgradivog komunalnog otpada na području Općine Sv. Filip i Jakov u razdoblju od 2009. do 2013. godine

VRSTA OTPADA	GODINA	KOLIČINA OTPADA (t)
BIORAZGRADIVI KOMUNALNI OTPAD	2009.	960
	2010.	1.016
	2011.	1.041
	2012.	745
	2013.	649

OTPADNI PAPIR, METAL, STAKLO, PLASTIKA I TEKSTIL

Trenutno se na području Općine Sv. Filip i Jakov otpadni papir, metal, staklo, plastika i tekstil ne prikupljaju odvojeno, već se miješaju zajedno sa komunalnim otpadom, stoga ne postoje ni podaci o količinama navedenih vrsta otpada.

Količine navedenih vrsta otpada koje nastaju na području Općine Sv. Filip i Jakov mogu se procijeniti na temelju prosječnog godišnjeg sastava komunalnog otpada i ukupnih količina prikupljenog komunalnog otpada na području Općine. Uzimajući u obzir da otpadni papir sudjeluje sa 21,9% u ukupnim količinama komunalnog otpada, staklo sa 5,2%, plastika sa 13%, metal sa 2,7% i tekstil sa 4,5%, procijenjene količine navedenih vrsta otpada prikazane su sljedećom tabelom.

Tabela 9: Procijenjene količine otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila na području Općine Sv. Filip i Jakov u razdoblju od 2009. do 2013. godine

VRSTA OTPADA	GODINA	KOLIČINA OTPADA (t)
PAPIR	2009.	459,9
	2010.	487,1
	2011.	498,7
	2012.	357,2
	2013.	311,2
STAKLO	2009.	109,2
	2010.	115,6
	2011.	118,4
	2012.	84,8
	2013.	73,9
PLASTIKA	2009.	273,0
	2010.	289,1
	2011.	296,0
	2012.	212,0
	2013.	184,7
METAL	2009.	56,7
	2010.	60,0
	2011.	61,5
	2012.	44,0
	2013.	38,4
TEKSTIL	2009.	94,5
	2010.	100,1
	2011.	102,5
	2012.	73,4
	2013.	63,9

PROBLEMATIČNI OTPAD

Problematicni otpad je opasni otpad iz podgrupe 20 01 Kataloga otpada koji uobičajeno nastaje u kućanstvu te opasni otpad koji je po svojstvima, sastavu i količini usporediv s opasnim otpadom koji uobičajeno nastaje u kućanstvu pri čemu se problematicnim otpadom smatra sve dok se nalazi kod proizvođača tog otpada.

Trenutno se na području Općine Sv. Filip i Jakov problematicni (opasni) otpad ne prikupljaju odvojeno, već se miješa zajedno za miješanim komunalni otpadom, stoga ne postoje ni podaci o količinama navedene vrste otpada. Količine problematicnog otpada koje nastaju na području Općine Sv. Filip i Jakov mogu se procijeniti na temelju prosječnog godišnjeg sastava komunalnog otpada i ukupnih količina prikupljenog komunalnog otpada na području Općine. Uzimajući u obzir da problematicni otpad sudjeluje sa 0,2 % u ukupnim količinama komunalnog otpada, procijenjene količine problematicnog otpada prikazane su sljedećom tabelom.

Tabela 10: Procijenjene količine problematičnog otpada na području Općine Sv. Filip i Jakov u razdoblju od 2009. do 2013. godine

VRSTA OTPADA	GODINA	KOLIČINA OTPADA (t)
PROBLEMATIČNI OTPAD	2009.	4,2
	2010.	4,4
	2011.	4,6
	2012.	3,3
	2013.	2,8

3.3. ODLAGANJE OTPADA

Na području Općine Sv. Filip i Jakov ne postoji odlagalište otpada. Otpad s područja Općine odvozi se na odlagalište Baštijunski Brig koje se nalazi na administrativnom području Grada Biograda na Moru. Odlagalištem otpada Baštijunski Brig upravlja tvrtka Bošana d.o.o. iz Biograda na Moru.

Odlagalište otpada Baštijunski Brig nalazi se sjeveroistočno od Grada Biograda na Moru, na šumskoj površini između Parka prirode "Vransko jezero" i poljoprivrednog dobra "Vrana". Zauzima površinu od oko 7,6 ha. Otpad se na odlagalište odlaže od 1962. godine i to najvećim dijelom komunalni otpad, te dijelom građevinski i krupni (glomazni) komunalni otpad. Na ulazu odlagališta postoji rampa i stražarska kućica, a čuvarska služba je organizirana tijekom 24 sata.

Na odlagalište Baštijunski Brig odlaže se organizirano prikupljeni otpad sa područja Grada Biograda na Moru i susjednih općina Pakoštane, Sv. Filip i Jakov i Pašman. Godišnje se na odlagalište otpada doveže cca. 11.000 tona. U posljednjih 5 godina na odlagalište otpada Baštijunski Brig, s područja Općine Sv. Filip i Jakov odloženo je ukupno 9.653 t miješanog komunalnog otpada.

3.4. PROJEKCIJA OČEKIVANIH KOLIČINA OTPADA ZA PERIOD OBUHVATA PLANA I OSTVARIVANJE CILJEVA

Obzirom na broj stanovnika i kućanstava, te sukladno prikazanim generiranim količinama otpada dobiva se da je:

- prosječna godišnja količina skupljenog komunalnog otpada po stanovniku je 306 kg/stan/god.
- prosječna dnevna količina skupljenog komunalnog otpada po stanovniku je 0,86 kg/stan/dan.

Za potrebe procjene količina generiranog komunalnog otpada za naredni period od 6 godina obuhvaćen ovim Planom, kao polazišne osnove uzete su sljedeće pretpostavke:

- da je broj stanovnika na razmatranom području rastao po prosječnoj godišnjoj stopi od 0,27 % te će se takav trend nastaviti (toliki je rast Općina Sv. Filip i Jakov imala između 2001. i 2011. godine prema popisu stanovništva),
- porast količine komunalnog otpada očekuje se zbog razvoja turizma,
- porast količine komunalnog otpada očekuje uslijed porasta standarda stanovništva,
- porast količina komunalnog otpada očekuje se uslijed razvoja gospodarstva, prvenstveno poduzetničke zone predviđene prostornim planom uređenja,
- da će stopa rasta specifične količine komunalnog otpada biti 0,5% godišnje.

Na osnovu navedenog u Tabeli 11 dani su pretpostavljeni podaci o rastu broja stanovnika i količini miješanog komunalnog otpada za razdoblje od 2014. do 2020. godine⁶. Količine otpada prikazane sljedećom tabelom procijenjene su s pretpostavkom da ne postoji odvojeno sakupljanje reciklabilnog otpada.

Tabela 11: Predviđeni rast stanovništva i količina miješanog komunalnog otpada na području Općine Sv. Filip i Jakov (bez izdvajanja reciklabilnog otpada)

GODINA	BROJ STANOVNIKA	KOLIČINA OTPADA (kg/stan/god)	UKUPNA GODIŠNJA KOLIČINA OTPADA (t)
2014.	4.643	307,5	1.428
2015.	4.656	309,1	1.439
2016.	4.669	310,6	1.450
2017.	4.681	312,2	1.461
2018.	4.694	313,7	1.473
2019.	4.706	315,3	1.484
2020.	4.719	316,9	1.495

Uvidom u sastav miješanog komunalnog otpada (Tabela 5) utvrđeno je da reciklabilni otpad (papir i karton, staklo, plastika i metali) sudjeluje s 42,8% u ukupnim količinama.

Jedan od ciljeva za Općinu Sv. Filip i jakov je i povećanje odvojenog sakupljanja posebnih kategorija otpada. Cilj je Općine do 2020. godine dostići 25%-tno izdvajanje reciklabilne mase otpada. Budući da trenutno na području Općine stupanj izdvajanja reciklabilnog otpada iznosi 0%, plan je da se u 2015. godini taj udio poveća za 3%, 2016. za još 4% (što iznosi 7%), 2017. za još 3% (što iznosi 10%), a u svakoj narednoj godini predviđa se povećanje za dodatnih 5%. Na taj će se način do 2020. godine ostvariti cilj o povećanju recikliranja na minimalno 25%, a ujedno i smanjiti količine miješanog komunalnog otpada koje završavaju na odlagalištu otpada. Količine odvojeno sakupljenog reciklabilnog otpada, kao i količine preostalog miješanog komunalnog otpada, proračunate su i prikazane sljedećom tabelom.

⁶ Kao referentna godina uzeta je 2013. godina.

Tabela 12: Projekcija količina odvojeno sakupljenog reciklabilnog otpada i preostalog miješanog komunalnog otpada

GODINA	BROJ STANOVNIKA	GODIŠNJA KOLIČINA MKO* (t) BEZ IZDVAJANJA RECIKLABILNOG OTPADA	KOLIČINA RECIKLABILNOG OTPADA (t) U MKO – 42,8%	POSTOTAK IZDVAJANJA RECIKLABILNOG OTPADA	GODIŠNJA KOLIČINA RECIKLABILNOG OTPADA (t)	KOLIČINA PREOSTALOG MKO (t)
2014.	4.643	1.428	611,1	0	0	1.427,86
2015.	4.656	1.439	615,9	3	18,5	1.420,54
2016.	4.669	1.450	620,7	7	43,4	1.406,80
2017.	4.681	1.461	625,4	10	62,5	1.398,71
2018.	4.694	1.473	630,3	15	94,5	1.378,09
2019.	4.706	1.484	635,1	20	127,0	1.356,77
2020.	4.719	1.495	640,0	25	160,0	1.335,32

*Miješani komunalni otpad

Iz ukupne godišnje količine reciklabilnog otpada dobivene su i količine pojedinog reciklabilnog otpada, tj. godišnje količine papira, stakla, metala i plastike. Na temelju tih količina moguće je dimenzionirati sustav tj. izračunati potreban broj i kapacitet posuda/spremnika koji je potreban za prikupljanje reciklabilnog otpada.

Tabela 13: Godišnje količine pojedinog reciklabilnog otpada

GODINA	UKUPNA GODIŠNJA KOLIČINA ODVOJENO SAKUPLJENOG RECIKLABILNOG OTPADA (t)	GODIŠNJE KOLIČINE ODVOJENO SAKUPLJENOG RECIKLABILNOG OTPADA (t)			
		PAPIR	METAL	STAKLO	PLASTIKA
2014.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2015.	37,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2016.	93,1	9,4	1,2	2,2	5,6
2017.	125,1	22,1	2,7	5,3	13,2
2018.	189,1	31,9	3,9	7,6	19,0
2019.	254,0	48,2	6,0	11,4	28,7
2020.	320,0	64,8	8,0	15,4	38,6

4. PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM TE STATUSU SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM

Općina Sv. Filip i Jakov još nema uveden sustav cjelovitog gospodarenja otpadom. Kako bi se dostigli ciljevi definiran ZoOGO, Planom gospodarenja otpadom Općina započinje postepenu implementaciju mjera i elemenata cjelovitog sustava gospodarenja otpadom. Programi implementacije mjera iziskuju znatna materijalna sredstva, te se u okvirima mogućnosti razvija mrežni sustav.

4.1. PODACI O POSTOJEĆIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM

Na području Općine Sv. Filip i Jakov ne postoje građevine i uređaji za gospodarenje otpadom.

4.2. PODACI O PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM

Od građevina za gospodarenje otpadom koje se planiraju graditi na području Općine Sv. Filip i Jakov može se izdvojiti reciklažno dvorište.

Također, ostavljena je i mogućnost uspostave zajedničkog reciklažnog dvorišta s Gradom Biogradom na Moru. U tom slučaju, reciklažno dvorište izgradilo bi se na području Grada Biograda na Moru koji je već pokrenuo izradu projektne dokumentacije.

→ USPOSTAVA RECIKLAŽNOG DVORIŠTA NA PODRUČJU OPĆINE SV. FILIP I JAKOV

Reciklažno dvorište je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada. Sukladno članku 35. ZoOGO, JLS izvršava obvezu odvojenog prikupljanja problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na način da osigura funkcioniranje jednog ili više reciklažnih dvorišta, odnosno mobilne jedinice na svom području.

Jedinica lokalne samouprave koja ima više od 1.500 stanovnika dužna je osigurati funkcioniranje najmanje jednog reciklažnog dvorišta i još po jedno na svakih idućih 25.000 stanovnika na svojem području.

S obzirom na navedeno, na području Općine Sv. Filip i Jakov potrebno je uspostaviti jedno reciklažno dvorište.

Jedinica lokalne samouprave dužna je osigurati da prostorni razmještaj reciklažnog dvorišta omogućava pristupačno korištenje istog svim stanovnicima područja za koje je uspostavljeno reciklažno dvorište.

Pravilnikom o gospodarenju otpadom (NN 23/14, ispravak 51/14), Dodatkom III, definiran je popis otpada kojeg je osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna zaprimati.

Tabela 14: Popis otpada kojeg je osoba koja upravlja reciklažnom dvorištem dužna zaprimati

VRSTA OTPADA	KLJUČNI BROJ OTPADA	NAZIV OTPADA
Problematični otpad	20 01 13*	otapala
	20 01 14*	kiseline
	20 01 15*	lužine
	20 01 17*	fotografske kemikalije
	20 01 19*	pesticidi
	20 01 21*	fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu
	20 01 23*	odbačena oprema koja sadrži klorofluorouglikje
	20 01 26*	ulja i masti koji nisu navedeni pod 20 01 25
	20 01 27*	boje, tiskarske boje, ljepila i smole, koje sadrže opasne tvari
	20 01 29*	deterdženti koji sadrže opasne tvari
	20 01 37*	drvo koje sadrži opasne tvari
	15 01 10*	ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari ili je onečišćena opasnim tvarima
15 01 11*	metalna ambalaža koja sadrži opasne krute porozne materijale (npr. azbest), uključujući prazne spremnike pod tlakom	
Otpadni papir	15 01 01	ambalaža od papira i kartona
	20 01 01	papir i karton
Otpadni metal	15 01 04	ambalaža od metala
	20 01 40	metal
Otpadno staklo	15 01 07	staklena ambalaža
	20 01 02	staklo
Otpadna plastika	15 01 02	ambalaža od plastike
	20 01 39	plastika
Otpadni tekstil	20 01 10	odjeća
	20 01 11	tekstil
Krupni (glomazni) otpad	20 03 07	glomazni otpad
Jestiva ulja i masti	20 01 25	jestiva ulja i masti
Boje	20 01 28	boje, tiskarske boje, ljepila i smole, koje nisu navedene pod 20 01 27
Deterdženti	20 01 30	deterdženti koji nisu navedeni pod 20 01 29
Lijekovi	20 01 32	lijekovi koji nisu navedeni pod 20 01 33
Baterije i akumulatori	20 01 34	baterije i akumulatori koji nisu navedeni pod 20 01 33
Električna i elektronička oprema	20 01 36	odbačena električna i elektronička oprema, koja nije navedena pod 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35

Predlaže se da se u reciklažnom dvorištu privremeno postavi i spremnik za prikupljanje građevnog otpada, budući da gospodarenje građevnim otpadom trenutno nije detaljno regulirano unutar ZoOGO.⁷

⁷ Člankom 55., stavkom 2, navedeno je da će do 1. siječnja. 2020. Republika Hrvatska putem nadležnih tijela osigurati pripremu za ponovnu uporabu, recikliranje i druge načine materijalne uporabe, uključujući postupke zatrpavanja i nasipavanja, u kojima se otpad koristi kao zamjena za druge materijale, neopasnog građevnog

Sukladno Pravilniku o gospodarenju otpadom (NN 24/13) reciklažno dvorište u svom radu mora udovoljiti sljedećim uvjetima:

1. Na glavnom ulazu u reciklažno dvorište mora biti istaknuta oznaka koja mora sadržavati sljedeće podatke:

RECIKLAŽNO DVORIŠTE
SKRAĆENI NAZIV TRGOVAČKOG DRUŠTVA ILI OBRTA
BROJ UPISA U OČEVIDNIK RECIKLAŽNIH DVORIŠTA
RADNO VRIJEME

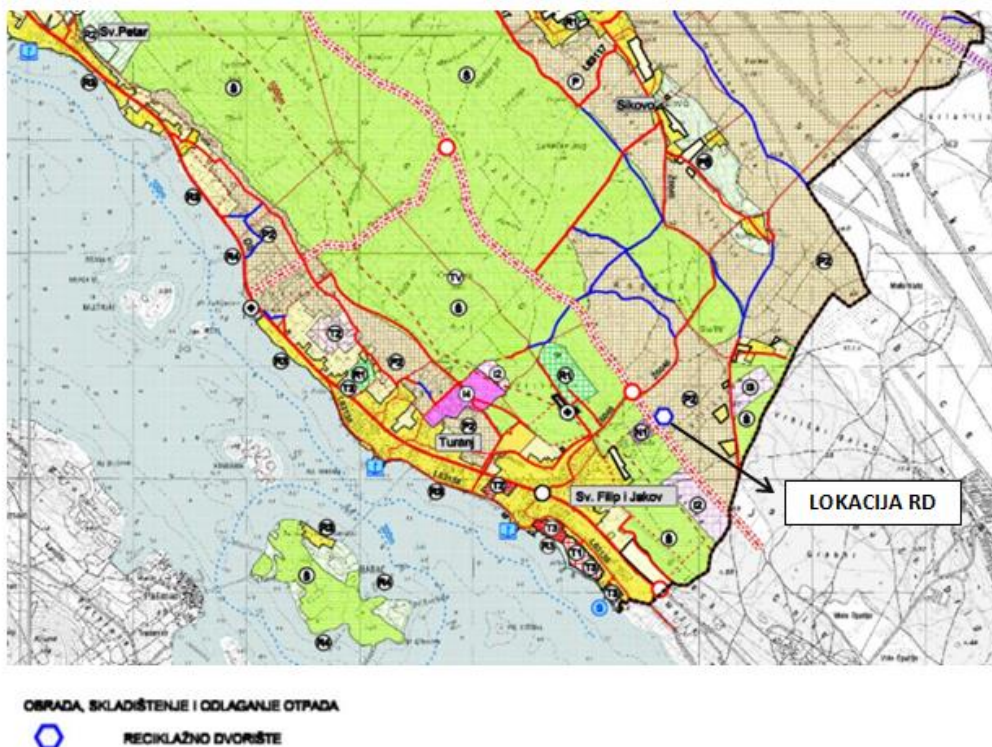
2. Mora biti opremljeno odgovarajućom vagom.
3. Mora biti opremljeno video nadzorom ukoliko se u reciklažnom dvorištu obavlja trgovanje otpadom.
4. Mora biti onemogućeno istjecanje oborinske vode koja je došla u doticaj s otpadom na tlo, vode, podzemne vode i more.
5. Građevina mora imati podnu površinu otpornu na djelovanje otpada.
6. Neovlaštenim osobama mora biti onemogućen pristup otpadu
7. Na vidljivom i pristupačnom mjestu obavljanja tehnološkog procesa moraju biti postavljene upute za rad.
8. Građevina mora biti opremljena s opremom i sredstvima za čišćenje rasutog i razlivenog otpada ovisno o kemijskim i fizikalnim svojstvima otpada.
9. Ukoliko se u reciklažnom dvorištu gospodari opasnim otpadom potrebno je da je građevina natkrivena i da je onemogućen dotok oborinskih voda na otpad.
10. Tehnološki proces skladištenja otpada mora se obavljati na način da se otpad skladišti odvojeno po svojstvu, vrsti i agregatnom stanju.
11. Skladište u kojem se obavlja tehnološki proces skladištenja opasnog otpada mora biti pod neprekinutim nadzorom.
12. Skladište u kojem se obavlja tehnološki proces skladištenja otpada mora biti opremljeno primarnim spremnicima za skladištenje otpada koji moraju biti:
  - a. Izrađeni od materijala otpornog na djelovanje uskladištenog otpada,
  - b. Izrađeni na način koji omogućava sigurno punjenje, pražnjenje, odzračivanje, uzimanje uzoraka te po potrebi osigurati nepropusno zatvaranje.

Sukladno članku 179. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, JLS je dužna u dokumentima prostornog uređenja odrediti područja za građenje građevina za gospodarenje otpadom (reciklažnog dvorišta) u roku od godinu dana od stupanja na snagu ZoOGO.

Općina Sv. Filip i Jakov svojim je prostornim planom odredila lokaciju za uspostavu reciklažnog dvorišta. Trenutno se na lokaciji reciklažnog dvorišta nalazi „divlje odlagalište otpada“. Lokacija reciklažnog dvorišta prikazana je na sljedećoj slici.

otpada, isključujući materijal iz prirode utvrđen ključnim brojem 17 05 04 – zemlja i kamenje koji nisu navedeni pod 17 05 03, u minimalnom udjelu od 70% mase otpada.
Do tog datuma, građevni otpad prikupljen u reciklažnom dvorištu odvezio bi se CGO gdje se može oporabiti.

Slika 9: Lokacija reciklažnog dvorišta na području Općine Sv. Filip i Jakov

Reciklažno dvorište potrebno je izgraditi sukladno pozitivnim zakonskim propisima kojima se regulira građenje, a posebice sukladno Zakonu o gradnji (NN 153/13).

4.3. STATUS SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM

Na području Općine Sv. Filip i Jakov ne postoje neusklađena odlagališta otpada.

Jedan od problema koji je nastao kao posljedica neadekvatnog sustava gospodarenja otpadom u prošlosti svakako jesu divlja odlagališta ili neuređena odlagališta otpada. Divlja odlagališta na području Općine Sv. Filip i Jakov mahom su nastala odbacivanjem pretežito miješanog komunalnog, glomaznog i građevnog otpada. Posljednjih godina se sanaciji divljih odlagališta otpada na području Općine Sv. Filip i Jakov pridaje znatna pažnja, što je rezultiralo smanjenjem količina neadekvatno odloženog otpada. Posljednjih je godina s lokacija onečišćenih otpadom tj. s divljih odlagališta uklonjeno cca. 300 m³ otpada.

U 2009. godini, tvrtka IPZ Uniprojekt TERRA iz Zagreba izradila je Plan sanacije divljih odlagališta s troškovnikom u Općini Sv. Filip i Jakov. Plan sanacije obuhvaća divlja odlagališta otpada „Filip i Jakov“ i „Sv. Petar“.

Iako se provodi sustavna sanacija otpadom onečišćenog zemljišta, na području Općine Sv. Filip i Jakov preostalo je još nekoliko lokacija otpadom onečišćenog zemljišta i to:

- Sveti Filip i Jakov – k.o. Filipjakov, k.č. 2940, 2931, 2932, 2933, 2939
- Turanj – k.o. Turanj, k.č. 1994/1
- Sikovo – k.o. Turanj, k.č. 3190
- Sv. Petar – k.o. Turanj, k.č. 215/1

5. PODACI O LOKACIJAMA ODBAČENOG OTPADA I NJIHOVOM UKLANJANJU

Kako je navedeno prethodnim poglavljem, jedan od problema koji je nastao kao posljedica neadekvatnog sustava gospodarenja otpadom u prošlosti svakako jesu divlja odlagališta ili neuređena odlagališta otpada. Divlja odlagališta na području Općine Sv. Filip i Jakov mahom su nastala odbacivanjem pretežito miješanog komunalnog, glomaznog i građevnog otpada.

Sljedećom tabelom iznijet je popis divljih odlagališta na području Općine Sv. Filip i Jakov.

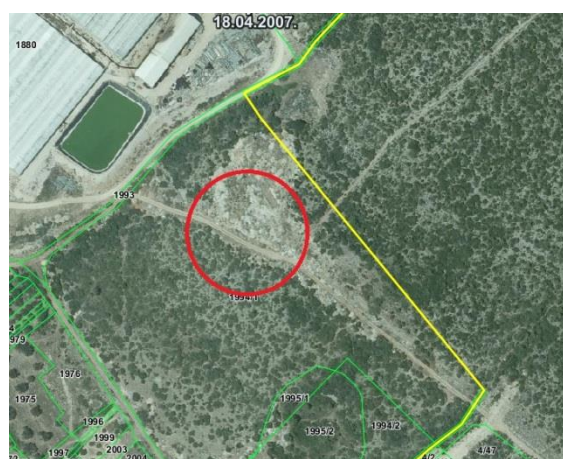
Tabela 15: Divlja odlagališta na području Općine Sv. Filip i Jakov

R.BR.	LOKACIJA	ZEMLJOPISNE KOORDINATE	PROCIJENJENA KOLIČINA OTPADA	VRSTA OTPADA
1.	Sveti Filip i Jakov – k.o. Filipjakov, k.č. 2940, 2931, 2932, 2933, 2939	N: 43°58'7,93" E: 15°26'22,46"	150 m ³	Miješani komunalni otpad, građevni otpad, krupni (glomazni) otpad, otpadne gume
2.	Turanj – k.o. Turanj, k.č. 1994/1	N: 43°58'13,60" E: 15°25'20,31"	50 m ³	Miješani komunalni otpad, građevni otpad, krupni (glomazni) otpad
3.	Sikovo – k.o. Turanj, k.č. 3190	N: 43°59'59,60" E: 15°25'24,57"	30 m ³	Miješani komunalni otpad, građevni otpad, krupni (glomazni) otpad
4.	Sv. Petar – k.o. Turanj, k.č. 215/1	N: 44°0'11,54" E: 15°22'24,64"	15 m ³	Miješani komunalni otpad, građevni otpad, krupni (glomazni) otpad

Slika 10: Ortofoto prikaz lokacija "divljih odlagališta" na području Općine Sv. Filip i Jakov

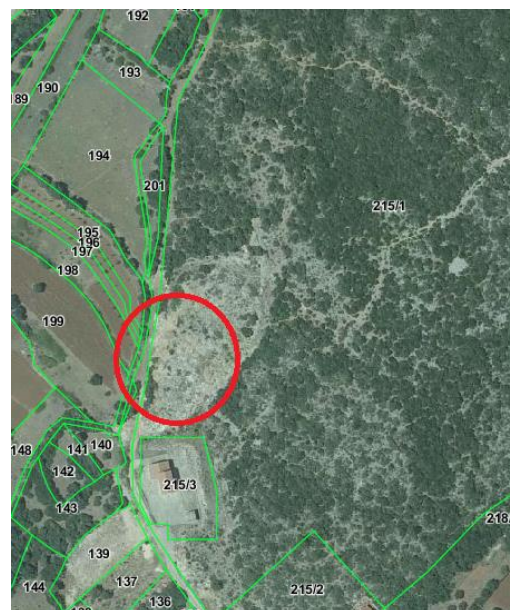
SV. FILIP I JAKOV

TURANJ

SIKOVO

SV. PETAR

Slika 11: Fotografije "divljih odlagališta" na području Općine Sv. Filip i Jakov

SV. FILIP I JAKOV

TURANJ

SIKOVO

SV. PETAR

Redoslijed aktivnosti sanacije „divljih odlagališta“ i otpadom onečišćenog okoliša

Aktivnosti nužne za provedbu sanacijskog postupka treba voditi prema niže danom redoslijedu:

1. Izrada Programa sanacije „divljeg odlagališta“.
2. Izvlačenje, utovar i transport otpada na odlagalište.
3. Uredno vođenje dokumentacije o sanacijskom postupku: dnevnik radova, ispunjavanje Pratećih listova za otpad, primitku otpada na službeno odlagalište i sl.
4. Hortikulturno uređenje saniranog prostora divljeg odlagališta, odnosno dovođenje prostora u prvobitno stanje.
5. Postavljanje oznaka o zabrani odlaganja otpada na lokacijama.
6. Povremeni nadzor na lokaciji s ciljem sprječavanja ponovnog odlaganja otpada od strane lokalnog stanovništva.

Većina evidentiranih lokacija pristupna je kako ljudstvu, tako i strojevima. Iz tog razloga ne definiraju se strogi prioriteti sanacije pojedinačnih lokaliteta. Predloženi redoslijed rezultat je analize pristupačnosti terena, količina odloženog otpada, te sukladno tome i ukupna cijena sanacije pojedine lokacije. U sljedećoj tabeli (*Tabela 16*) prikazan je redoslijed sanacije otpadom onečišćenog zemljišta na području Općine Sv. Filip i Jakov s naznačenim kriterijima odabira te ukupnom procijenjenom cijenom sanacije.

Tabela 16: Redoslijed sanacije „divljih odlagališta“

REDOSLIJED SANACIJE	EVIDENTIRANO NEUREĐENO ODLAGALIŠTE	KOLIČINA ODLOŽENOG OTPADA (m ³)	METODA SANACIJE	PROCJENA TROŠKOVA (HRK)
1	SVETI FILIP I JAKOV	150	RUČNO/STROJNO	120.000,00
2	TURANJ	50	RUČNO/STROJNO	40.000,00
3	SIKOVO	30	RUČNO/STROJNO	30.000,00
4	SV. PETAR	15	RUČNO/STROJNO	10.000,00
	UKUPNO	245	RUČNO/STROJNO	200.000,00

CILJEVI I MJERE ZA SPRJEČAVANJE NASTANKA „DIVLJIH ODLAGALIŠTA“

Zakonska obveza jedinica lokalne samouprave je da tako odbačen otpad ukloni i propisno zbrine, o vlastitom trošku ili trošku osobe koja je taj otpad nepropisno odbacila. Kako bi se spriječila daljnja devastacija prostora kroz nastajanje novih i povećanje količina odbačenog otpada na postojećim divljim odlagalištima ZoOGO predlaže sljedeće mjere i obveze jedinici lokalne samouprave:

- Educirati sve subjekte o načinu gospodarenja otpadom.
- Uspostaviti sustav za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu.
- Uspostaviti sustav za evidentiranje lokacija odbačenog otpada⁸
- Povećati mjere kontrole i nadzora putem komunalnih redara, te izricati mandatne kazne osobama koje se ne pridržavaju Odluka o komunalnom redu.
- Podnositi prijave protiv osoba koje donose otpad i onečišćuju lokacije koje nisu predviđene za odlaganje otpada.
- Suradivati i obavješćivati⁹ tijela područne (regionalne) samouprave radi bolje kontrole tokova svih kategorija otpada.

---

⁸ Jedinica lokalne samouprave dužna je podatke mjesečno unositi u mrežnu aplikaciju sustava evidentiranja lokacija odbačenog otpada.

⁹ Izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je izvješće o lokacijama i količinama odbačenog otpada, troškovima uklanjanja odbačenog otpada i provedbi mjera podnijeti predstavničkom tijelu te jedinice do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu. Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je, temeljem izvješća, donijeti odluku o provedbi posebnih mjera sprječavanja odbacivanja otpada u odnosu na lokacije na kojima je u više navrata utvrđeno nepropisno odbacivanje otpada.

6. MJERE POTREBNE ZA OSTVARIVANJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA, UKLJUČUJUĆI IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA

Prioritet cjelovitog sustava gospodarenja otpadom je sprječavanje nastanka otpada. Sukladno ZoOGO, sprječavanje nastanka otpada su mjere poduzete prije nego li je tvar, materijal ili proizvod postao otpad, a kojima se smanjuju količine otpada uključujući ponovnu uporabu proizvoda ili produženje životnog vijeka proizvoda, štetan učinak otpada na okoliš ili zdravlje ljudi ili sadržaj štetnih tvari u materijalima i proizvodima.

Mjere potrebne za ostvarivanje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada još uvijek nisu prisutne u postojećem sustavu gospodarenja otpadom Općine Sv. Filip i Jakov. Isto tako, ne postoji dovoljno komunalne infrastrukture (vezano za gospodarenje otpadom) za njihovu primjenu, važeći propisi se samo djelomično ili neodgovarajuće primjenjuju, te je prisutna relativno niska svijest građana o otpadu kao problemu. Za početak treba pristupiti odvojenom prikupljanju otpada, no za značajnije smanjenje količina otpada trebati će dulje vrijeme i disciplinirano pridržavanje svih predviđenih mjera za izbjegavanje nastanka otpada i u cijelosti mjera gospodarenja otpadom. Također, uspješnost implementiranih mjera uvelike ovisi i o uspostavi sustava gospodarenja otpadom na županijskom nivou. Nadalje, tok građevnog otpada do danas nije u potpunosti definiran, te posljedično proveden, što rezultira pojavom značajnog broja divljih odlagališta otpada.

Korištenjem pogodnih načina proizvodnje i obrade, uvođenjem na tržište „povoljnih“ vrsta proizvoda te svjesnim ponašanjem krajnjih potrošača, smanjiti će se količine i štetnost otpada koje bi trebalo obraditi i/ili odložiti. Učinkovita primjena mjera za izbjegavanje i smanjenje nastanka otpada na području Općine znači ujedno i osjetno smanjenje priliva otpada na postojeće odlagalište odnosno u buduću centar za gospodarenje otpadom.

Suština izbjegavanja nastanka otpada je: "Najbolji otpad je onaj, koji uopće ne nastane". To podrazumijeva da otpad koji se izbjegne ne oštećuje čovjekovo zdravlje i okoliš i ne troše se sredstva za njegovu obradu i/ili odlaganje.

Mjere za izbjegavanje nastanka i smanjenje količina generiranog otpada mogu se podijeliti na opće i posebne mjere. Pri tom su opće mjere ustvari univerzalne mjere koje se mogu primijeniti na bilo kojem području i za bilo koje vrste otpada, dok se pod posebnim mjerama podrazumijevaju mjere motiviranja i edukacije, kako potrošača, tako i proizvođača materijalnih dobara tj. proizvoda. Kod svih sudionika gdje se generira miješani komunalni otpad potrebno je izbjegavanje nastanka otpada nametnuti kao dugoročnu i djelotvornu mjeru zaštite kakvoće okoliša.

Korištenjem pogodnih načina proizvodnje i obrade, uvođenjem na tržište "povoljnih" vrsta proizvoda te ekološki svjesnim ponašanjem krajnjih potrošača, smanjiti će količine i štetnost otpada koje bi trebalo obraditi i/ili odložiti. U okviru tehničkih i gospodarstvenih mogućnosti treba:

- robu tako oblikovati, proizvoditi i prerađivati da se ostatne tvari mogu maksimalno ponovno iskorištavati,
- načine prodaje novih proizvoda i preuzimanja iskorištenih proizvoda regulirati tako, da se količina otpada kod krajnjih potrošača stvara u što manjem obimu,
- proizvode tako upotrebljavati da nakon njihove primjene ostaje što manje štetnih tvari,
- proizvode tako upotrebljavati da nastaje što manje otpada.

MJERE ZA IZBJEGAVANJE I SMANJENJE NASTAJANJA KOMUNALNOG OTPADA U KUĆANSTVIMA

Područja na kojima se najkonkretnije mogu primijeniti mjere za izbjegavanje otpada su smanjivanje dobara za uporabu i potrošnju, orijentacija na izbjegavanje upotrebe štetnih tvari i vođenje kućanstva u smislu izbjegavanja nastanka suvišnog otpada.

Konkretno mjere koje se u svakom kućanstvu mogu primijeniti su sljedeće:

- Izbjegavati suvišnu papirnu i kartonsku ambalažu, jer se npr. tekući napitci mogu uzimati u povratnim bocama (npr. staklene boce).
- Ponovna uporaba ambalaže (boca, vrećica).
- Kupovati hranu, higijenska sredstva i sredstva za čišćenje u velikim pakiranjima.
- Treba izbjegavati kupnju proizvoda za jednokratnu upotrebu, tj. onih proizvoda koji se nedugo nakon upotrebe bacaju (papirnatu čašu, tanjuri, pribor, salвете).
- Izbjegavati korištenje folija na način da se npr. za namirnice koriste posude koje se mogu zatvoriti. Izbjegavati kupnju lako pokvarljivih namirnica.
- Izbjegavati suvišno kupovanje konzervirane hrane koja donosi velike količine otpada. Umjesto toga kupovati svježe namirnice.
- Ukoliko mogućnosti dopuštaju, organsku hranu kompostirati u malim kompostnim jedinicama koje se mogu smjestiti ili na balkonu ili okućnici.
- Stare stvari (npr. roba, uređaji) ne bacati već prodati ili pokloniti. Isto tako pri kupnji istih voditi računa o trajnosti i njihovoj reciklabilnosti.
- Kupovati kvalitetne proizvode koji se mogu reparirati tj., popraviti i koji troše manje energije (struja, voda).

MJERE ZA IZBJEGAVANJE I SMANJENJE NASTAJANJA KOMUNALNOG OTPADA IZ JAVNIH I USLUŽNIH DJELATNOSTI

Komunalni otpad iz javnih i uslužnih djelatnosti podrazumijeva otpad iz administracije u Općinskim službama, bankama, poslovnim uredima, školama, socijalne i ostale državne i

županijske službe, ugostiteljstvo, kantine, bolnice itd. Kod svih mjera za izbjegavanje otpada principijelno se radi o uvođenju štedljivosti u potrošnji materijalnih dobara.

- U općinskim, županijskim i ostalim državnim službama koristiti uredske materijale u količini primjerenoj za obavljanje poslova (uredsko pokućstvo, pisaći pribori, papiri, ljepila, razni plastični proizvodi itd.), te iste nakon uporabe odvojeno prikupljati i vraćati ovlaštenim obrađivačima.
- U školama i ustanovama omogućiti reciklažu, posebice papira koji se pojavljuje u najvećim količina te koristiti namještaje i opremu s dužim vijekom trajanja.
- U ugostiteljskim radnjama izbjegavati ponudu namirnica u malim pakiranjima, ne koristiti piće u nepovratnim bocama i ne koristiti jednokratni pribor za jelo. Također izbjegavati korištenje papirnatih maramica i ubrusa.
- U zdravstvenim ustanovama smanjiti korištenje jednokratno upotrebljivih proizvoda, osim u slučaju kada to zahtijevaju drugi zdravstveni i higijenski razlozi.

6.1. IZOBRAZNO INFORMATIVNE AKTIVNOSTI

Uspjeh i realizacija svih zadanih ciljeva gospodarenja otpadom značajno ovisi o informiranosti i kontinuiranom obrazovanju svih učesnika u procesu stvaranja i gospodarenja otpadom. Stoga je nužno kontinuirano informiranje i obrazovanje svih sudionika u procesu odvojenog prikupljanja komunalnog otpada. Sustavno informiranje javnosti o aktivnostima o načinima i važnosti primarne reciklaže potrebno je obavljati putem pisanih medija, radija i televizije. ZoOGO, člankom 39., propisane su obaveze JLS vezane uz provedbu izobrazno – informativnih aktivnosti.

Članak 39.

(1) Jedinica lokalne samouprave dužna je o svom trošku, na odgovarajući način osigurati godišnje provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom na svojem području, a osobito javne tribine, informativne publikacije o gospodarenju otpadom i objavu specijaliziranih priloga u medijima kao što su televizija i radio.

(2) Jedinica lokalne samouprave dužna je u sklopu mrežne stranice uspostaviti i ažurno održavati mrežne stranice s informacijama o gospodarenju otpadom na svojem području.

(3) Prioritetno područje izobrazno-informativnih aktivnosti gospodarenja otpadom i sadržaj obveznih informacija na godišnjoj razini u svezi gospodarenja otpadom propisuje ministar nalogom.

(4) Obvezne informacije koje se objavljuju na mrežnoj stranici jedinice lokalne samouprave propisane su pravilnikom iz članka 137. stavka 8. Zakona.

(5) Izvješće o provedbi izobrazno-informativnih aktivnosti sastavni je dio godišnjeg izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave.

Kod svih sudionika gdje se generira miješani komunalni otpad potrebno je izbjegavanje nastanka otpada nametnuti kao dugoročnu i djelotvornu mjeru zaštite okoliša. Posebne mjere za izbjegavanje i smanjenje količine otpada iz Strategije primjenjive na Općinu Sv. Filip i Jakov obzirom na pravnu odgovornost glede gospodarenja s otpadom su sljedeće:

- edukacija javnosti, stručnjaka i upravnih struktura Općine za rješavanje problema gospodarenja otpadom,
- poticanje aktivne suradnje s ekološkim udrugama i svim zainteresiranim pravnim i fizičkim osobama na implementaciji mjera i kontroli provedbe mjera za izbjegavanje i smanjenje količine otpada,
- osnovne informacije o mogućnostima izbjegavanja i smanjenja otpada pružiti u svim komunikacijskim sredstvima i dokumentima (radio, TV, novine), na panoima, vozilima, u reciklažnim dvorištima, „zelenim otocima“, itd.,
- uvesti „otvoreni telefon“ za komunikaciju s građanima i izraditi informativne web stranice i/ili korištenje institucije Zelenog telefona i njegove postojeće infrastrukture,
- kreirati informacije, ekološke poruke i savjete s ciljem edukacije građana (ciljnih skupina) te poticati na pravilno gospodarenje otpadom,
- izraditi edukacijski i promidžbeni materijal za pojedine programe (papir, staklo, biootpad, ostatni otpad, divlja odlagališta i dr.),
- istraživati javno mišljenje o poznavanju sustava gospodarenja otpadom i zaštitu okoliša općenito,
- oglašavati postojanje, lokaciju i uporabu reciklažnog dvorišta i zelenih otoka na području Općine.

6.2. AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA

U svrhu ostvarenja cilja sprječavanja i smanjenja nastanka otpada, Općina Sv. Filip i Jakov može sukladno članku 40. ZoOGO provoditi godišnje akcije prikupljanja otpada.

Članak 40.

(1) Pravna i fizička osoba – obrtnik može, u suradnji s osobom koja posjeduje važeću dozvolu iz članka 86. ovoga Zakona za gospodarenje vrstom otpada koji će se prikupljati akcijom, organizirati akciju prikupljanja određenog otpada u svrhu provedbe sportskog, edukativnog, ekološkog ili humanitarnog sadržaja ako je ishodila suglasnost upravnog odjela jedinice lokalne samouprave nadležnog za poslove zaštite okoliša (u daljnjem tekstu: nadležni upravni odjel).

(2) Zahtjev za suglasnost iz stavka 1. ovoga članka podnosi se najmanje dva mjeseca prije početka akcije.

(3) Suglasnost iz stavka 1. ovoga članka određuje:

- 1. vrijeme trajanja akcije,*
- 2. vrstu otpada koji se prikuplja,*
- 3. način, uvjete i svrhu provedbe akcije,*
- 4. rok za dostavu izvješća o provedenoj akciji.*

(4) Suglasnost iz stavka 1. ovoga članka nije upravni akt.

- (5) Osoba kojoj je izdana suglasnost iz stavka 1. ovoga članka dužna je osigurati predaju prikupljenog otpada akcijom osobi koja posjeduje važeću dozvola iz članka 86. Zakona¹⁰.
- (6) Nadležni upravni odjel će najkasnije mjesec dana prije početka akcije osigurati dostavu podataka o akciji u informacijski sustav gospodarenja otpadom.
- (7) Trajanje akcije iz stavka 1. ovoga članka ograničeno je na najviše 30 dana.
- (8) Osoba koja organizira akciju iz stavka 1. ovoga članka smatra se vlasnikom prikupljenog otpada tijekom trajanja akcije.
- (9) Nadzor nad provedbom akcije iz stavka 1. ovoga članka prikupljanja otpada obavlja komunalni redar.
- (10) Osoba koja organizira akciju obvezna je u roku osam dana od završetka akcije iz stavka 1. ovoga članka dostaviti nadležnom upravnom odjelu izvješće o provedenoj akciji.
- (11) Nadležni upravni odjel dužan je dostaviti izvješće o provedenim akcijama iz stavka 1. ovoga članka na svojem području Agenciji do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.
- (12) Temeljem dostavljenih izvješća iz stavka 11. ovoga članka i stručne analize, Agencija izrađuje i na svojim mrežnim stranicama objavljuje godišnje izvješće o provedenim akcijama u Republici Hrvatskoj.
- (13) Ako osoba iz stavka 5. ovoga članka organizira do dvije akcije prikupljanja određenog otpada u istoj kalendarskoj godini u dvije različite jedinice lokalne samouprave, ne smatra se da obavlja djelatnost gospodarenja otpadom.

---

¹⁰ Dozvola za gospodarenje otpadom.

7. OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA

Mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada koje će se provoditi na području Općine Sv. Filip i Jakov opisane su u nastavku.

Opće mjere za gospodarenje otpadom:

- Organizirano prikupljanje i odvoz miješanog komunalnog otpada i krupnog (glomaznog) komunalnog otpada.
- Organizirano odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla i plastike putem posuda/spremnika postavljenih na kućnom pragu, zelenih otoka i reciklažnog dvorišta.
- Odvojeno sakupljanje pojedinačnih kategorija otpada u reciklažnom dvorištu.

Opće mjere za gospodarenje opasnim otpadom:

- U sklopu reciklažnog dvorišta osigurati prihvata i privremeno skladištenje opasnog otpada iz kućanstva. Zaprimljeni otpad potrebno je razvrstati odvojeno po vrsti, svojstvu i agregatnom stanju u odgovarajućim spremnicima. Građevina u kojoj će se skladištiti opasan otpad mora biti natkrivena te mora biti onemogućen dotok oborinskih voda na otpad.

Opće mjere za gospodarenje posebnim kategorijama otpada, a u nadležnosti JLS (tekstil i biootpad¹¹):

- Organizirano odvojeno prikupljanje otpadnog tekstila putem spremnika za tekstil postavljenih u svakom naselju i reciklažnog dvorišta.

Opće mjere za gospodarenje ostalim posebnim kategorijama otpada:

Sukladno članku 28., stavku 3, ZoOGO, JLS dužna je sudjelovati u sustavima sakupljanja posebnih kategorija otpada sukladno propisu kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada. Člankom 53. istog zakona propisano je da se otpad koji je određen da se smatra posebnom kategorijom otpada mora odvajati na mjestu nastanka, odvojeno sakupljati i skladištiti u skladu s načinom propisanim propisom kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada. Do 31. siječnja, 2015. godine RH će putem nadležnih tijela osigurati odvojeno sakupljanje sljedećih vrsta otpada: papir, metal, plastika i staklo, električni i elektronički otpad, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, otpadna ulja, otpadni tekstil i obuća i medicinski otpad.

¹¹ Na području Općine Sv. Filip i Jakov ne postoji ekonomska opravdanost implemantacije sustava odvojenog prikupljanja biološke frakcije iz miješanog komunalnog otpada u kućanstvima, kako je obrazloženo sljedećim poglavljem.

8. MJERE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA

U svrhu sprječavanja nastanka otpada te primjene propisa i politike gospodarenja otpadom primjenjuje se red prvenstva gospodarenja otpadom. Uzimaju u obzir opća načela zaštite okoliša – načelo predostrožnosti i načelo održivosti, te tehničku izvedivost i ekonomsku¹² održivost, a u skladu s Europskim¹³ smjericama, postupanje s komunalnim otpadom i biorazgradivim komunalnim otpadom definirano je kroz odabranu tehnologiju krajnje obrade.

MBO postrojenje Centra za gospodarenje otpadom temelji se na automatskoj separaciji frakcija otpada. Stoga ne postoji ekonomska opravdanost implementacije sustava odvojenog prikupljanja biološke frakcije iz miješanog komunalnog otpada u kućanstvima. Slijedom navedenog, za prikupljanje miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog otpada na području Općine Sv. Filip i Jakov potrebno je primijeniti sljedeće mjere:

- Osigurati izdvojeno prikupljanje miješanog komunalnog otpada putem odvojenih posuda u svakom kućanstvu.
- Osigurati redoviti odvoz miješanog komunalnog otpada korištenjem specijalnih vozila kojima će se spriječiti rasipanje otpada te širenje neugodnih mirisa.
- Osigurati javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada putem spremnika od pojedinih korisnika i prijevoz tog otpada do ovlaštene osobe za obradu tog otpada.
- Osigurati kućne kompostere za građane koji žele biorazgradivi otpad kompostirati na razini kućanstva, te građane educirati i savjetovati pisanim materijalima o načinu kompostiranja.
- Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je donijeti Odluku o načinu pružanja javnih usluga prikupljanja miješanog komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada (u daljnjem tekstu Odluka), a sve sukladno članku 30. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13). Odluka sadrži:
  - kriterij obračuna količine otpada,
  - standardne veličine i druga bitna svojstva spremnika za sakupljanje otpada,
  - najmanju učestalost odvoza otpada prema područjima,
  - obračunska razdoblja kroz kalendarsku godinu,
  - područje pružanja javne usluge,
  - odredbe propisane uredbom o načinu gospodarenja komunalnim otpadom¹⁴,
  - opće uvjete ugovora sa korisnicima.

Po donošenju Odluke predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je istu bez odlaganja dostaviti nadležnom Ministarstvu i objaviti u službenom glasilu i na mrežnim stranicama jedinice lokalne samouprave.

¹² Republika Hrvatska mjerama potiče visoko kvalitetno recikliranje kako bi se postigli nužni standardi kvalitete u pojedinim sektorima recikliranja, te se otpad treba odvojeno sakupljati kad je to prikladno i izvedivo uzevši u obzir tehničke, okolišne i ekonomske uvjete.

¹³ Članak 5. Direktive 1999/31/EC i članak 28. stavak 5. Direktive 2008/98/EC.

¹⁴ Sukladno članku 182. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13), Vlada će uredbu donijeti u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13)

9. MJERE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA I PLASTIKE TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA

Glavnu ulogu u uređenom cjelovitom sustavu gospodarenja komunalnim otpadom ima odvojeno prikupljanje korisnih komponenti na mjestu nastanka i njihova uporaba. Na taj način se izravno utječe na izbjegavanje i smanjenje količina komunalnog otpada.

Mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) otpada na području Općine provest će se:

- postavljanjem dodatnih posuda/spremnika za odvojeno prikupljanje navedenih vrsta otpada,
- uspostavom zelenih otoka,
- uspostavom reciklažnog dvorišta,
- postavljanjem spremnika većeg kapaciteta za krupni (glomazni) komunalni otpad na unaprijed određenim lokacijama,
- ažuriranjem Plana odvoza krupnog (glomaznog) otpada prema potrebama (sezonsko opterećenje),
- redovitim i pravovremenim pražnjenjem posuda/spremnika,
- informiranjem građana o lokaciji reciklažnog dvorišta, zelenih otoka, načinu i vremenu prikupljanja navedenih vrsta otpada.

10. POPIS PROJEKATA VAŽNIH ZA PROVEDBU ODREDBI PLANA

1. Prijava projekta reciklažnog dvorišta na natječaj za sufinanciranje projekata izgradnje reciklažnih dvorišta od strane Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost

2. Izrada projekta reciklažnog dvorišta na području Općine Sv. Filip i Jakov

- Idejni projekt reciklažnog dvorišta za ishođenje lokacijske dozvole
- Glavni projekt reciklažnog dvorišta za ishođenje Potvrde glavnog projekta
- Izvedbeni projekt reciklažnog dvorišta

3. Ažuriranje plana sanacije divljih odlagališta otpada na području Općine Sv. Filip i Jakov.

4. Prijava na natječaj za nabavu komunalne opreme i vozila sufinanciranih od strane Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

5. Sudjelovanje u projektima edukacije građana.

11. ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM

Kao i kod upravljanja sastavnicama okoliša, tako i gospodarenje otpadom započinje s planiranjem te glavnim ciljevima politike gospodarenja otpadom. Politika gospodarenja otpadom EU-a zahtijeva sprječavanje nastajanja te uporabu otpada. Konačno odlaganje najmanje je preferirana opcija u gospodarenju otpadom.

Mnoge zemlje EU-a imaju nacionalne, regionalne te lokalne (gradske odnosno općinske) planove i pravilnike gospodarenja otpadom. Uspješno gospodarenje počiva na aktivnom uključivanju različitih dionika: generatora/proizvođača otpada, onih koji otpadom gospodare (prikupljaju, prevoze, obrađuju i sl.) te nadležnih tijela.

Isti pristup primjenjuje se u Hrvatskoj. Provedbom Plana gospodarenja otpadom sustav gospodarenja otpadom u Hrvatskoj organizira se kao integralna cjelina svih dionika u sustavu na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini. Sustav gospodarenja otpadom temelji se na sljedećem:

- *PREVENCIJA NASTAJANJA OTPADA,*
- *PONOVNA UPORABA,*
- *MATERIJALNA OPORABA,*
- *ENERGETSKA OPORABA ILI DRUGE VRSTE OBRADE TE*
- *KONAČNO ODLAGANJE OSTATNOG OTPADA.*

Cjeloviti sustav gospodarenja otpadom Republike Hrvatske sastoji se od niza podsustava koji mogu na specifičan način obraditi ili stabilizirati određenu vrstu otpada, pa je potrebno prije donošenja odluka imati cjelovitu sliku o načinu zbrinjavanja i tehnologiji obrade otpada, kao i strateškim opredjeljenjima kako državne tako i lokalne uprave u vezi s gospodarenjem otpadom na određenom području.

Provedbom aktivnosti definiranih Planom, sustav se uspostavlja u svakoj županiji po regionalnom/županijskom konceptu i uspostavlja se jedan centar za gospodarenje otpadom. Teži se povećanju udjela odvojenog prikupljanja otpada, recikliranju i ponovnoj uporabi otpada, prethodnoj obradi otpada prije konačnog odlaganja, smanjenju udjela biorazgradivog otpada u komunalnom otpadu, izdvajanju goriva iz otpada, smanjenju količine otpada koje se odlažu na odlagalištima, smanjenju štetnih utjecaja otpada na okoliš i samoodrživom financiranju sustava gospodarenje komunalnim otpadom.

Za osiguranje kontinuiranog razvoja sustava gospodarenja otpadom troše se značajna financijska sredstva te postoje različite metode financiranja.

Prema Zakonu o zaštiti okoliša (NN 80/13) sredstva za financiranje zaštite okoliša osiguravaju se državnim proračunom, proračunom jedinica područne (regionalne) samouprave, proračunima lokalne samouprave, kreditima, sredstvima međunarodne pomoći, ulaganjima stranih ulagača, doprinosima i naknadama iz drugih izvora utvrđenih posebnim zakonom. Danas se najčešće koriste sljedeći financijski elementi:

- sufinanciranje od Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost,
- proračun Općine Sv. Filip i Jakov,

- Državni proračun.

Prema Strategiji gospodarenja otpadom Republike Hrvatske s obzirom na današnje relativno niske cijene usluga u djelatnostima gospodarenja otpadom nužno je planirati njihov stalni i postupni rast do visine pokrivanja stvarnih troškova, vodeći računa da je iznos cijena u međuzavisnosti s količinama i opasnim svojstvima otpada prema načelu "onečišćivač plaća".

Za realizaciju programa gospodarenja otpadom može se koristiti jedan ili više financijskih izvora.

U sljedećoj tabeli prikazani su izvori i visina financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom.

Tabela 17: Izvori i visina financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom

1.	MJERA	Osiguranje javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada na način da se donese Odluka o načinu pružanja javnih usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada. Po donošenju Odluke, predstavničko tijelo dužno je istu bez odlaganja dostaviti Ministarstvu i objaviti u službenom glasilu i na mrežnim stranicama jedinice lokalne samouprave.
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Sv. Filip i Jakov.
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	1.000,00 HRK
2.	MJERA	Nadogradnja sustava prikupljanja otpada putem odvojenih posuda u svakom kućanstvu.
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Sv. Filip i Jakov.
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Prosječne cijene posuda za otpad: - posude 1.100 l – 1.800 HRK - posude 80 l – 150 HRK Nabavka 2.127*2 posuda 80 l – 319.050 HRK Nabavka 22*2 posuda 1.100 l – 79.200 HRK
3.	MJERA	Uspostava zelenih otoka.
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Sv. Filip i Jakov
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	300.000,00 HRK
4.	MJERA	Izrada potrebne dokumentacije za uspostavu reciklažnog dvorišta.
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Sv. Filip i Jakov, FZOEU.
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	160.000,00 HRK
5.	MJERA	Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta.
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	FZOEU, međunarodni fondovi.
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	3.000.000,00 HRK

6.	MJERA	Izrada i usvajanje plana izobrazno – informativnih aktivnosti i provođenje istog na području Općine.
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Sv. Filip i Jakov.
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	5.000,00 HRK (godišnje)
7.	MJERA	Provođenje akcija prikupljanja otpada.
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Sv. Filip i Jakov, sponzorstva.
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	5.000,00 HRK (godišnje)
8.	MJERA	Sudjelovanje u sustavima sakupljanja posebnih kategorija otpada sukladno propisu kojim se određuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada.
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Sv. Filip i Jakov.
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	1.000,00 HRK (godišnje)
9.	MJERA	Sanacija postojećih „divljih odlagališta“
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Sv. Filip i Jakov.
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	200.000,00 HRK
10.	MJERA	Provedba redovitog godišnjeg nadzora područja Općine radi utvrđivanja postojanja odbačenog otpada. Provedbu osigurava osoba koja obavlja poslove službe nadležne za komunalni red Općine tj. komunalni redar.
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Sv. Filip i Jakov.
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	60.000,00 HRK (godišnje)

Tabela 18: Izvori i visina financijskih sredstava za provedbu administrativnih mjera gospodarenja otpadom

1.	MJERA	Izrada te dostava godišnjeg izvješća o provedbi Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske jedinici područne (regionalne) samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i objava u službenom glasniku.
	IZVOR FINACIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Sv. Filip i Jakov.
	VISINA FINACIJSKIH SREDSTAVA	3.000,00 HRK (godišnje)
2.	MJERA	Donošenje izmjena i dopuna Plana gospodarenja otpadom Općine Sv. Filip i Jakov po potrebi.
	IZVOR FINACIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Sv. Filip i Jakov.
	VISINA FINACIJSKIH SREDSTAVA	10.000,00 HRK
3.	MJERA	Izrada i donošenje Programa gradnje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom (sastavni dio Programa gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture), te donošenje Odluke o plaćanju namjenske naknade. Program gradnje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom i Odluka o obvezi plaćanja namjenske naknade dostavlja se Agenciji za zaštitu okoliša.
	IZVOR FINACIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Sv. Filip i Jakov.
	VISINA FINACIJSKIH SREDSTAVA	1.000,00 HRK
4.	MJERA	Podnošenje izvješća o izvršenju Programa gradnje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu te dostava istog Agenciji za zaštitu okoliša.
	IZVOR FINACIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Sv. Filip i Jakov.
	VISINA FINACIJSKIH SREDSTAVA	1.000,00 HRK (godišnje)
5.	MJERA	Izrada izvješća o provedbi izobrazno – informativnih aktivnosti koji je sastavni dio godišnjeg izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave.
	IZVOR FINACIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Sv. Filip i Jakov.
	VISINA FINACIJSKIH SREDSTAVA	1.000,00 HRK (godišnje)
6.	MJERA	Donošenje Odluke o mjerama za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i mjerama za uklanjanje odbačenog otpada.
	IZVOR FINACIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Sv. Filip i Jakov.
	VISINA FINACIJSKIH SREDSTAVA	1.000,00 HRK

12. ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA

Sukladno članku 21., stavku 5, ZoOGO, Plan gospodarenja otpadom Općine Sv. Filip i Jakov donosi se za razdoblje od šest godina. Sljedećom tabelom iznijeti su rokovi izvršenja pojedinih aktivnosti koje je potrebno poduzeti u svrhu uspostavljanja cjelovitog sustava gospodarenja otpadom na području Općine.

Tabela 19: Rokovi i nositelji izvršenja plana

R.BR.	MJERA	ROK IZVRŠENJA	NOSITELJ
1.	Osiguranje javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada na način da se donese Odluka o načinu pružanja javnih usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada. Po donošenju Odluke, predstavničko tijelo dužno je istu bez odlaganja dostaviti Ministarstvu i objaviti u službenom glasilu i na mrežnim stranicama jedinice lokalne samouprave.	2014./2015.	Općina Sv. Filip i Jakov
2.	Nadogradnja sustava prikupljanja otpada putem odvojenih posuda u svakom kućanstvu.	2015.	Općina Sv. Filip i Jakov
3.	Uspostava zelenih otoka otoka.	2015. (2 kom), te 2016. (2 kom)	Općina Sv. Filip i Jakov
4.	Izrada potrebne dokumentacije za uspostavu reciklažnog dvorišta.	2014.	Općina Sv. Filip i Jakov
5.	Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta.	2017. ¹⁵	Općina Sv. Filip i Jakov
6.	Izrada i usvajanje plana izobrazno – informativnih aktivnosti i provođenje istog na području Općine.	kontinuirano od 2014. do 2020.	Općina Sv. Filip i Jakov
7.	Provođenje akcija prikupljanja otpada.	kontinuirano od 2014. do 2020.	Općina Sv. Filip i Jakov,
8.	Sudjelovanje u sustavima sakupljanja posebnih kategorija otpada sukladno propisu kojim se određuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada.	kontinuirano od 2014. do 2020.	Općina Sv. Filip i Jakov
9.	Sanacija postojećih „divljih odlagališta“	2014. – 2017.	Općina Sv. Filip i Jakov
10.	Provedba redovitog godišnjeg nadzora područja Općine radi utvrđivanja postojanja odbačenog otpada. Provedbu osigurava osoba koja obavlja poslove službe nadležne za komunalni red Općine tj. komunalni redar.	kontinuirano od 2014. do 2020.	Općina Sv. Filip i Jakov

¹⁵ Rok za uspostavu reciklažnog dvorišta u Općini je 2017. godina. Ukoliko se odabere inačicu uspostave zajedničkog reciklažnog dvorišta za Općinu Sv. Filip i Jakov i Grad Biograd na Moru, rok je 2015. odnosno polovica 2016. godine.

11.	Izrada te dostava godišnjeg izvješća o provedbi Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske jedinici područne (regionalne) samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i objava u službenom glasniku.	kontinuirano od 2014. do 2020.	Općina Sv. Filip i Jakov
12.	Donošenje izmjena i dopuna Plana gospodarenja otpadom Općine Sv. Filip i Jakov po potrebi.	Po potrebi.	Općina Sv. Filip i Jakov
13.	Izrada i donošenje Programa gradnje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom (sastavni dio Programa gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture), te donošenje Odluke o plaćanju namjenske naknade. Program gradnje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom i Odluka o obvezi plaćanja namjenske naknade dostavlja se Agenciji za zaštitu okoliša.	2015.	Općina Sv. Filip i Jakov
14.	Podnošenje izvješća o izvršenju Programa gradnje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu te dostava istog Agenciji za zaštitu okoliša.	kontinuirano od 2015. do 2020.	Općina Sv. Filip i Jakov
15.	Izrada izvješća o provedbi izobrazno – informativnih aktivnosti koji je sastavni dio godišnjeg izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave.	kontinuirano od 2014. do 2020.	Općina Sv. Filip i Jakov
16.	Donošenje Odluke o mjerama za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i mjerama za uklanjanje odbačenog otpada	2015.	Općina Sv. Filip i Jakov

13. POPIS PRIMIJENJENIH ZAKONA, PRAVILNIKA I DOKUMENTACIJE

1. Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13)
2. Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13)
3. Pravilnik o gospodarenju otpadom (NN 23/14, ispravak 51/14)
4. Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05), koja je sastavni dio Strategije zaštite okoliša Republike Hrvatske (NN 46/02)
5. Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007.-2015. godine (NN 85/07, 126/10 i 31/11)
6. Plan gospodarenja otpadom Zadarske županije (SG ZŽ 15/09),
7. Prostorni plan Zadarske županije (SG ZŽ 2/01, 6/04, 2/05, 17/06, 3/10),
8. Prostorni plan uređenja Općine Sv. Filip i Jakov (SG Općine Sv. Filip i Jakov 02/02, 07/08).

14. OVLAŠTENJE

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I PRIRODE

10000 Zagreb, Ulica Republike Austrije 14
 Tel: 01/3717 111 fax: 01/3717 149

KLASA: UP/I 351-02/13-08/75
 URBROJ: 517-06-2-2-13-3
 Zagreb, 24. srpnja 2013.

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode na temelju odredbe članka 40. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13) i odredbe članka 22. stavka 1. Pravilnika o uvjetima za izdavanje suglasnosti pravnim osobama za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 57/10), povodom zahtjeva tvrtke DLS d.o.o., sa sjedištem u Rijeci, Milutina Barača 19, zastupane po osobi ovlaštenoj za postupanje sukladno zakonu, radi davanja suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša: Priprema i obrada dokumentacije uz zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš; Izrada elaborata o zaštiti okoliša koji se odnose na zahvate za koje nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš uključujući i izradu elaborata o sanaciji okoliša; Izrada izvješća o sigurnosti što uključuje i poslove izrade unutarnjih planova te Izrada sanacijskih programa, donosi

RJEŠENJE

- I. Tvrtki DLS d.o.o., sa sjedištem u Rijeci, Milutina Barača 19, daje se suglasnost za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša:
  1. Priprema i obrada dokumentacije uz zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš
  2. Izrada elaborata o zaštiti okoliša koji se odnose na zahvate za koje nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš uključujući i izradu elaborata o sanaciji okoliša
  3. Izrada izvješća o sigurnosti.
  4. izrade unutarnjih planova
  5. Izrada sanacijskih programa.
- II. Uz ovo rješenje prileži popis zaposlenika ovlaštenika: voditelja stručnih poslova u zaštiti okoliša i stručnjaka slijedom kojih su ispunjeni propisani uvjeti glede zaposlenih stručnjaka za izdavanje suglasnosti iz točke I. ove izreke.
- III. Suglasnost iz točke I. ove izreke prestaje važiti u roku od 5 godina od dana izdavanja ovog rješenja.
- IV. Ovo rješenje upisuje se u očevidnik izdanih suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša koji vodi Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva.

O b r a z l o ž e n j e

DLS d.o.o. iz Rijeke (u daljnjem tekstu: ovlaštenik) podnio je 16. srpnja 2013. ovom Ministarstvu zahtjev za izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša koji pripadaju grupi poslova iz članka 4. točke B (Priprema i obrada dokumentacije uz zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš i Izrada elaborata o zaštiti okoliša koji se odnose na zahvate za koje nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš uključujući i izradu elaborata o sanaciji okoliša) te poslova zaštite okoliša koji pripadaju grupi poslova iz članka 4. točke D (Izrada izvješća o sigurnosti

Stranica 1 od 3

što uključuje i poslove izrade unutarnjih planova te Izrada sanacijskih programa) Pravilnika o uvjetima za izdavanje suglasnosti pravnim osobama za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša.

Ovlaštenik je uz zahtjev za izdavanje suglasnosti priložio odgovarajuće dokaze prema zahtjevima propisanim odredbama članka 5. i 20. Pravilnika o uvjetima za izdavanje suglasnosti pravnim osobama za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša (u daljnjem tekstu: Pravilnik).

U predmetnom postupku, koji je slijedom članka 4. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša i članka 21. stavka 4. Pravilnika proveden sukladno članku 50. točki 1. i članku 58. stavku 2. Zakona o općem upravnom postupku, utvrđeno je da je ovlaštenik u zahtjevu naveo činjenice i podnio dokaze na podlozi kojih se može utvrditi pravo stanje stvari a također je utvrđeno da su ovom tijelu poznate činjenice o uvjetima kojima raspolaže ovlaštenik jer tijelo o tome raspolaže službenim podacima prema svojim evidencijama.

Po obavljenom uvidu u zahtjev i dostavljene dokaze utvrđeno je da ovlaštenik:

- zapošljava voditelje stručnih poslova koji imaju pet godina iskustva na poslovima zaštite okoliša i koji su bili voditelji izrade stručnih podloga i elaborata zaštite okoliša, te ispunjavaju uvjete sukladno članku 7. Pravilnika;
- zapošljava stručnjake odgovarajućeg stručnog profila i potrebnih godina radnog iskustva na poslovima zaštite okoliša, koji su sudjelovali u izradi odgovarajućih stručnih podloga i elaborata zaštite okoliša, te ispunjavaju uvjete sukladno člancima 10. i 12. Pravilnika;
- raspolaže radnim prostorom.

Nakon što je obavljen uvid u cjelokupnu dokumentaciju utvrđeno je da je zahtjev uredan jer sadrži propisane dokaze sukladno odredbi članka 20. Pravilnika o uvjetima za izdavanje suglasnosti pravnim osobama za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša.

Točke I. i II. izreke ovoga rješenja temelje se na naprijed izloženim utvrđenom činjeničnom stanju.

Rok važenja rješenja utvrđen u točki III. izreke ovoga rješenja propisan je člankom 22. stavkom 3. Pravilnika.

Točka IV. izreke ovoga rješenja utemeljena je na odredbi članka 40. stavka 9. Zakona o zaštiti okoliša i odredbi članka 29. Pravilnika.

Temeljem svega naprijed navedenoga valjalo je riješiti kao u izreci rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Rijeci, Barčićeva 3, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Upravna pristojba za zahtjev i ovo Rješenje propisno je naplaćena državnim biljezima u ukupnom iznosu od 70,00 kuna prema Tar. br. 1. i 2. Tarife upravnih pristojbi, Zakona o upravnim pristojbama („Narodne novine“, brojevi 8/96, 77/96, 95/97, 131/97, 68/98, 66/99, 145/99, 30/00, 116/00, 163/03, 17/04, 110/04, 141/04, 150/05, 153/05, 129/06, 117/07, 25/08, 60/08, 20/10, 69/10, 126/11, 112/12 i 19/13).

Privitak: Popis zaposlenika kao u točki III. izreke rješenja.

POPIS		
zaposlenika ovlaštenika: DLS d.o.o., Milutina Barača 19, Rijeka, stijedom kojih je ovlaštenik ispunio propisane uvjete za izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša sukladno rješenju Ministarstva zaštite okoliša i prirode, KLASA: UP/I 351-02/13-08/75, URBROJ: 517-06-2-2-13-3, od 24. srpnja 2013.		
GRUPA POSLOVA/VRSTA POSLOVA	VODITELJI STRUČNIH POSLOVA	ZAPOSLENI STRUČNJACI
B) Izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš uključujući i izrade studije o prihvatljivosti planiranog zahvata u području prirode i Izrada elaborata o zaštiti okoliša koji se odnose na zahvate za koje nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš		
1. Izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš		
2. Priprema i obrada dokumentacije uz zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš	X Igor Meixner, dipl.ing.kem.teh. Branko Markota, dipl.ing.brodogr.	Marko Karašić, dipl.ing.stroj. Domagoj Krišković, dipl.ing.preh.teh. Ivana Orlić Kapović, dipl.ing.pom.prom. Goranka Aličajić, dipl.ing.grad.
3. Priprema i obrada dokumentacije uz zahtjev za izdavanje upute o sadržaju studije		
4. Izrada elaborata prethodne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu		
5. Izrada studija glavne ocjene o prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu		
6. Priprema i obrada dokumentacije za provedbu postupka utvrđivanja prevladavajućeg javnog interesa i kompenzacijskih uvjeta prema posebnim propisima iz područja zaštite prirode		
7. Izrada elaborata o zaštiti okoliša koji se odnose na zahvate za koje nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš uključujući i izradu elaborata o sanaciji okoliša	X voditelji navedeni pod B)2	stručnjaci navedeni pod B)2
D) Izrada izvješća o sigurnosti i izrade procjena šteta nastalih u okolišu		
1. Izrada izvješća o sigurnosti	X voditelji navedeni pod B)2	stručnjaci navedeni pod B)2
2. Izrada unutarnjih planova	X voditelji navedeni pod B)2	stručnjaci navedeni pod B)2
4. Izrada sanacijskih programa	X voditelji navedeni pod B)2	stručnjaci navedeni pod B)2